

120282

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

พ.ศ. 2546

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

The Evaluation of Tourism Major Curriculum (2003) :
Bachelor's Degree Program, Department of Tourism,
Faculty of Liberal Arts Huachiew Chalermprakiet University

วริยา ภัทรภิญโญพงศ์
ศาริณี ตั้งอุทัยสุข
จิตติณชุตี บุญช่วย
อัญชลี สมใจ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีการศึกษา 2551

ชื่อเรื่อง	การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2546 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ผู้วิจัย	วริยา ภัทรภิญโญพงศ์ สาริณี ตั้งอุทัยสุข จิตติณชูลี บุญช่วย อัญชลี สมใจ
สถาบัน	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ปีที่พิมพ์	2553
แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์	คณะศิลปศาสตร์และศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
จำนวนหน้างานวิจัย	101 หน้า
คำสำคัญ	ประเมินหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว
ลิขสิทธิ์	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2546 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยประเมินหลักสูตรใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบทของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่ การประเมินภาพรวมของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของผู้เรียน สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนและความเหมาะสมของสถานที่เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การประเมินการบริหารจัดการทั่วไป กระบวนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชาการท่องเที่ยว การวัดและประเมินผล ด้านผลผลิต ได้แก่ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา คุณภาพบัณฑิต ความพึงพอใจของนายจ้าง และความพึงพอใจของบัณฑิต และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต และด้านสังเคราะห์ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบในอนาคต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประเมิน ได้แก่ บัณฑิต จำนวน 41 คน นักศึกษาชั้นปี 3-4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ของสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 72 คน อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 8 คน อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 3 คนและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าระดับความคิดเห็นเฉลี่ย โดยคำนวณด้วยโปรแกรม SPSS

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบทของหลักสูตร

นักศึกษา อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ บัณฑิต มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า วัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อ มีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากกับของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ 1. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคงในการประกอบอาชีพหรือศึกษาในระดับปริญญาชั้นสูง

ด้านปัจจัยพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภาพรวมของหลักสูตรเหมาะสมในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตโดยรวม อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด คุณลักษณะของอาจารย์ มีความเหมาะสมในระดับมาก สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนและความเหมาะสมของสถานที่เรียน มีความเหมาะสมในระดับปานกลางเท่านั้น

ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

การบริหารจัดการทั่วไป ด้านสิ่งสนับสนุนการศึกษา ในภาพรวมของนักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิต มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง ยกเว้น ความทันสมัยของหนังสือ วารสาร ต่างๆ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้านความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน และของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่กลุ่มบัณฑิตและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

กระบวนการจัดการเรียนการสอน นักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมมาก โดยบัณฑิตมีความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือนักศึกษา และอาจารย์ ตามลำดับ เมื่อพิจารณา ด้านกระบวนการเรียนการสอนเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มีความคิดเห็นว่ามีบรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

การวัดและการประเมินผล ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนในส่วนของการวัดและการประเมินผลการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการประเมินผลการเรียน แต่อยากให้อาจารย์ออกข้อสอบที่ต้องใช้การวิเคราะห์ การนำสิ่งรอบตัวมาประยุกต์ใช้กับความรู้ที่ได้เรียนมา และมีนักศึกษาบางส่วนมีความคิดเห็นว่าการเพิ่มช่องทางการประเมินให้หลากหลายขึ้น

ด้านผลผลิต

ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะโดยรวมของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อยและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มากที่สุด ตามลำดับ

ด้านทิศทางการบริหารจัดการหลักสูตรในอนาคต

นักศึกษา บัณฑิต อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นว่าคุณควรเพิ่มรายวิชาที่เน้นเฉพาะทางคือ

- การจัดการธุรกิจแหล่งท่องเที่ยว
- มัคคุเทศก์
- ธุรกิจการท่องเที่ยว
- การประชุมสัมมนา MICE
- อุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ในภาพรวมมีความต้องการให้บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีความสามารถพิเศษ ตามลำดับ ดังนี้ การสนทนาภาษาอังกฤษ สนทนาภาษาจีน การใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน การติดต่อประสานงานในและนอกองค์กร การใช้คอมพิวเตอร์ภาษาจีน การสืบค้นข้อมูล การทำวิจัยการตลาด และการจกรายงานการประชุมต่างๆ

ข้อเสนอแนะต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณควรเพิ่มรายวิชาที่มุ่งเน้นในด้านดังนี้

1. เน้นด้านภาษา เช่น ภาษาจีน ญี่ปุ่น รัสเซีย
2. วิชาบัญชี / ทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ (Microsoft Office)
3. ด้านขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของลูกค้านานาชาติต่างๆ
(Cross- Cultural)
4. ด้านสนทนาการบนรถทัวร์

Research Title	The Evaluation of the 2003 Tourism Major Curriculum: Bachelor Degree Program, Huachiew Chalermprakiet University
Researchers	Wariya Pattharapinyophon, Sarinee Tanguthaisuk, Jittinchulee Boonchuai, Unchalee Somjai
Institution	Huachiew Chalermprakiet University
Year of Publication	2010
Sources	Faculty of Liberal Arts and University Library
No. of pages	101
Keywords	Curriculum Evaluation, Tourism Major Curriculum
Copyright	Huachiew Chalermprakiet University

ABSTRACT

The purpose of this research was to evaluate Huachiew Chalermprakiet University's Curriculum 2003 for Bachelor Degree in Liberal Arts, Tourism Major. The study evaluated five aspects: (1) curriculum context including its philosophy and objectives, (2) fundamental learning administration including overall evaluation, curriculum structure, instructors' and students' qualifications, facilities, equipment, textbooks, and learning environment, (3) process of curriculum administration including general administration, tourism courses, and learning evaluation, (4) outcome including the total number of graduates, students' qualifications, satisfaction of students and employers, and required personalities of students, and (5) synthetic suggestions focusing on the systematic administration in the future. The samples applied in this study consisted of 41 Tourism graduates and 72 junior and senior tourism major students academic year 2008, 8 instructors, 3 experts, and 41 employers. The research tool for data collecting was questionnaire. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, and mean.

The results of the research were as follows:

(1) Curriculum context

The objectives of the curriculum perceived by the samples of the study were overall rated at high level especially by experts.

(2) Fundamental learning administration

The experts perceived that overall curriculum appropriateness, standard learning units, and instructors' qualifications were at high level while facilities, equipment, textbooks, and learning environment were at moderate level.

(3) Process of curriculum administration

General administration: students, graduates, and instructors agreed that the learning supporting factors were at moderate level while modern textbooks, published materials, facilities, learning environment, appropriateness and building and classroom cleanliness were at high level.

Learning process: students, graduates, and instructors perceived that overall learning process was at highest level. As each point was considered, it was found that learning atmosphere was rated at moderate level.

Learning evaluation: students agreed with the evaluation methods but more analysis and different methods should be applied.

(4) Outcome

Employers felt that graduates' qualifications were at high level; modest personalities and good human relationship.

(5) Trends of curriculum administration

The samples suggested that the curriculum should cover the following subjects:

- Business administration in tourist attraction areas
- Tour Guide
- Tourism
- Meeting and Seminar (MICE)
- Hospitality Industry for Tourism

The required graduates' abilities skills in;

- English conversation
- Chinese conversation

- Computer and data searching
- Coordinating
- Marketing research
- Minutes writing

The employers require graduating students' capabilities as follow:

- Skills in Chinese, Japanese, and Russian languages
- Skills in Accounting and Computer
- Cross- cultural conceptual skills
- Tourist entertaining and recreational activities

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความกรุณาของทุก ๆ ฝ่าย

ขอขอบพระคุณ ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและคำแนะนำในการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณพศ สิริทธิเลิศ และอาจารย์นริศรา เกตวัลท์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่คณะผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ประจำและอาจารย์ร่วมสอน (สาขาวิชาการท่องเที่ยว) คณะศิลปศาสตร์ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ตลอดจนทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถามการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลสำคัญอันเป็นประโยชน์ต่อการประเมินหลักสูตรครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
ปกใน	i
บทคัดย่อ	ii
Abstract	v
กิตติกรรมประกาศ	viii
สารบัญ	ix
สารบัญตาราง	xi
1. บทนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความหมายของหลักสูตร	5
การประเมินหลักสูตร	11
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2546	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร	32
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	35
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4. ผลการวิจัย	38
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	39
ส่วนที่ 2 การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยต่างๆ และกระบวนการผลิตบัณฑิต	48

2.1 การวิเคราะห์ด้านบริบท	48
2.1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	48
2.1.2 โครงสร้างหลักสูตร	50
2.1.3 ด้านเนื้อหา	51
2.2 การวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้น	52
2.2.1 ด้านอาจารย์ผู้สอน	52
2.2.2 ด้านสิ่งสนับสนุนการศึกษา	53
2.3 การวิเคราะห์ด้านกระบวนการ	55
2.4 การวิเคราะห์ด้านผลผลิต	56
ส่วนที่ 3 การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิตเกี่ยวกับลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต	
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์	
3.1 ความต้องการให้บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว มีความสามารถพิเศษ	58
3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับคณะศิลปศาสตร์ ในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว	58
5. สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	60
วิธีดำเนินการวิจัย	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
สรุปผลการวิจัย	61
ข้อเสนอแนะ	63
ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป	67
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามรวมทั้งหมด	71

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับการตอบกลับ	38
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพ	39
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ โดยจำแนกตามสถานภาพ	42
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ โดยจำแนกตามสถานภาพ	44
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างบัณฑิต โดยจำแนกตามสถานภาพ	45
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ โดยจำแนกตามสถานภาพ	46
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ นักศึกษา อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ บัณฑิตที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	48
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ประจำสาขา ผู้เชี่ยวชาญ และบัณฑิต ที่มีต่อโครงสร้างหลักสูตร	50
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ประจำสาขา และบัณฑิต ที่มีต่อด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร	51
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยนักศึกษา และบัณฑิต ด้านอาจารย์ผู้สอน	52
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยนักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิต ด้านสิ่งสนับสนุนการศึกษา	53
ตารางที่ 12 คะแนนค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษา อาจารย์ และ บัณฑิต ที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียน	55
ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตตามความคิด ของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต	57
ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละความต้องการของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตเกี่ยวกับความสามารถ พิเศษของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว	58
ตารางที่ 15 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับคณะศิลปศาสตร์ในการผลิต บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว ของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต	59

บทที่ 1

บทนำ

หลักสูตร ถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน การสร้างหลักสูตรที่ดีจะช่วยพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และช่วยตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เป็นไปตามทิศทางที่ผู้เรียน และสังคมมุ่งหวังไว้ นอกจากนี้หลักสูตรยังช่วยเพิ่มความสามารถในการพัฒนาสังคมได้มากตามไปด้วย การสร้างหลักสูตรที่ดีและสอดคล้องกับความต้องการเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เป้าหมายข้างต้นเกิดขึ้นได้ ตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว หลักสูตรจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สถาบันการศึกษาและสังคมต้องการ อย่างไรก็ตามหลักสูตรที่ถูกสร้างขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งจะมีความเหมาะสมกับสังคมและสภาพแวดล้อมในขณะนั้น เมื่อสังคมและสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปหลักสูตรเดิมก็อาจจะไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับสังคมและสภาพแวดล้อมนั้นๆอีกต่อไป จึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินหลักสูตรให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสังคมและสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ ผลของการประเมินหลักสูตรนั้น นอกจากจะทำให้ทราบคุณภาพของหลักสูตรแล้ว ยังช่วยให้ทราบถึงจุดบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข หรือช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรจะใช้หลักสูตรต่อไปหรือไม่ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2535 : 25) ดังนั้นในการจัดทำหลักสูตรจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญและคุณภาพของหลักสูตรเป็นสำคัญ

ดังนั้นในการทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม ถ้ามีการประเมินผลการทำกิจกรรมด้วยแล้ว จะทำให้ทราบว่าข้อบกพร่องหรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาจากสาเหตุปัจจัยใด ซึ่งจะทำให้สามารถหาทางแก้ไขข้อบกพร่องนั้นได้ทันเวลาที่ ในการพัฒนาหลักสูตรก็เช่นกัน หากมีการประเมินเป็นระยะ ๆ ก็จะลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้ การประเมินหลักสูตรที่ถูกกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการประเมินเป็นกระบวนการกำหนดคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยข้อมูล และเกณฑ์การพิจารณาตัดสิน

ในส่วนของสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยว) ในช่วงปีพ.ศ.2546-2550 นับเป็นเวลากว่า 5 ปี จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินหลักสูตร เพื่อตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรที่ได้ดำเนินการจัดการศึกษามีคุณภาพดีหรือไม่ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่คณาจารย์และผู้บริหาร และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตต่อไป เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนมีทักษะที่สามารถนำไปประกอบวิชาชีพในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้านต่อไปนี้

1. บริบท (Context) ได้แก่ ปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร
2. ด้านปัจจัยพื้นฐาน (Input) ได้แก่ การประเมินภาพรวมของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน
3. ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียน
4. ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา คุณภาพบัณฑิต ความพึงพอใจของนายจ้าง และความพึงพอใจของบัณฑิต
5. สังเคราะห์ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร อย่างเป็นระบบในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว(พ.ศ. 2546) ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3-4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 72 คน
2. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปี พุทธศักราช 2546) ที่ทำการสอนในช่วงปีการศึกษา 2546 – 2548 จำนวน 8 คน
3. บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) จำนวน 41 คน
4. ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่จบหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปี พุทธศักราช 2546) จำนวน 41 คน
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน

นิยามศัพท์

ศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. **หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ฉบับปีพุทธศักราช 2546** หมายถึงหลักสูตรที่ใช้ในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นหลักสูตรที่เริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 และผ่านการรับรองจากทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
2. **นักศึกษาปัจจุบันคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3-4 ภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2551** หมายถึงนักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยว ตั้งแต่ชั้นปีที่ 3-4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1-2 ในปีการศึกษา 2551
3. **บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว** หมายถึง บัณฑิตที่จบเป็นรุ่นแรกที่ทางสาขาวิชาการท่องเที่ยวได้เริ่มใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ฉบับปี พุทธศักราช 2546
4. **อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว** หมายถึงอาจารย์ประจำสาขาวิชาการท่องเที่ยว และอาจารย์พิเศษ
5. **อาจารย์นอกสาขาวิชา** หมายถึง อาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำสาขาวิชาการท่องเที่ยว ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย
  - ด้านบริบท ได้แก่ ปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร
  - ด้านปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ การประเมินภาพรวมของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน
  - ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การบริหารหลักสูตรและรายวิชา
  - ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิต ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ทราบข้อบกพร่องของหลักสูตร สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการพิจารณาวางแผนพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว พุทธศักราช 2546 ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาคำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปหลักสูตร การประเมินหลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรและหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว พุทธศักราช 2546 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร
2. การประเมินหลักสูตร
3. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

Bobbitt (1918 : 42) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึง ชุดการเรียนรู้อันแสดงรายการเนื้อหาวิชาที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนเพื่อสร้างประสบการณ์ ให้มีความรู้ความสามารถนำไปใช้ดำรงชีวิตในอนาคต

Saylor and Alexander (1959 : 4) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึง ความพยายามที่สถานศึกษามุ่งให้เกิดผลการเรียนที่พึงประสงค์ ทั้งในเงื่อนไขของโรงเรียนและเงื่อนไขภายนอกโรงเรียน

Taba (1962 : 10) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึง วิธีทางเตรียมผู้คน ให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและวัฒนธรรมของเรา

Smith, Stanley and Shores (1957 : 436) กล่าวว่า หลักสูตร คือ ลำดับของประสบการณ์ที่มีศักยภาพ ซึ่งจัดขึ้นในโรงเรียนเพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนให้คิดและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง

Good (1973 : 3) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง

1. เนื้อหาที่จัดไว้ต้องเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเพื่อให้จบชั้นหรือรับใบประกาศนียบัตรในหมวดวิชาสำคัญ เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย
2. แก่โครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอนซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความรู้จนจบหรือได้รับใบประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถเข้าศึกษาต่อทางอาชีพต่อไป

3. กระบวนการประเมินและการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละบุคคลในสังคม

4. กระบวนการทางสมองหรือความสามารถในการแก้ปัญหา ที่ทำให้เด็กสามารถมองเห็นปัญหา สามารถเปรียบเทียบและหาคำตอบได้อย่างมีเหตุผล

5. ประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพ เช่น ศิลปะ ดนตรี และการเต้นรำ ซึ่งเป็นมรดกที่สำคัญของแต่ละชาติ ทำให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2511 : 108) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาวิชา เจตคติ แบบพฤติกรรมกิจวัตร สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เมื่อประมวลกันเข้าแล้ว ก็เป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าในการรับรู้ของผู้เรียนถือเป็นหลักสูตรทั้งสิ้น

พสิน แดงจวง (2537 : 8) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ความหมายในวงแคบ นักวิชาการมองความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชา และวิชาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในแต่ละชั้นว่า ต้องเรียนอะไรบ้าง มากน้อยเพียงใด

2. ความหมายในวงกว้าง นักวิชาการมองความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งมวลที่โรงเรียนหรือผู้สอนจัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ เกิดความคิด มีทักษะ เกิดพัฒนาการทุกด้าน และมีเจตคติที่ดี อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเมื่อจำแนกเป็นหมวดหมู่ สามารถจำแนกเป็น 4 กลุ่ม คือ

2.1 หลักสูตร หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น (Everything that happens)

2.2 หลักสูตร หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดให้ (Everything that is offered)

2.3 หลักสูตร หมายถึง แผนการสอนและวิธีสอน (The planned what and how)

2.4 หลักสูตร หมายถึง แผนการสอน (The planned what)

จากความหมายของหลักสูตรที่นักวิชาการหลาย ๆ คนได้กล่าวมา สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดอย่างเป็นลำดับและมีศักยภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา ที่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 18) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้

1.2.1 ความสำคัญของหลักสูตรต่อการศึกษา การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม ความรู้และประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง ช่วยทำให้คนมีการพัฒนาชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อนำความเจริญและคุณประโยชน์สู่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ ด้วยเหตุนี้ การศึกษาจึง

เป็นหน้าที่ของรัฐโดยตรง และจะต้องจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ อย่างดีที่สุด อย่างไรก็ตามในการจัดการศึกษาแก่เยาวชนและประชากรของประเทศนั้นจะต้องมีแนวทาง ในการจัดการศึกษาที่ให้เยาวชนในแต่ละวัยและแต่ละระดับการศึกษา ได้รับการศึกษาทัดเทียมกันและบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องมีหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางและเกณฑ์มาตรฐาน ทางการศึกษาสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา การที่จะทราบว่าการศึกษาในระดับต่าง ๆ จะดีหรือไม่ดี สามารถศึกษาได้จากหลักสูตรการศึกษาในระดับนั้น ๆ ของประเทศ เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการแปลงจุดหมายและนโยบายทางการศึกษา ของชาติสู่การปฏิบัติในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ ถ้าประเทศใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ คนในประเทศนั้นก็ย่อมมีความรู้และศักยภาพในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่

1.2.2 ความสำคัญของหลักสูตรต่อการสอน หลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกสาขาวิชา หลักสูตรจะระบุสิ่งที่คาดหวังจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ตามต้องการ หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวของแปลนบ้านที่ใช้ในการสร้างบ้าน ส่วนการสอนเป็นกระบวนการหรือวิธีการที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้และเนื้อหาวิชา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายหรือจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรระบุไว้ ครูผู้สอนต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอน โดยศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจแล้วนำไปแปลงเป็นภาคปฏิบัติหรือการสอน เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้

จากความสำคัญของหลักสูตรที่นักวิชาการหลาย ๆ คนได้กล่าวมา สรุปได้ว่า หลักสูตร มีความสำคัญทางด้านการศึกษา เมื่อมนุษย์ได้รับการศึกษาแล้วจะสามารถพัฒนาตนให้มีคุณภาพชีวิตตามประสบการณ์ที่ได้รับ เป็นผู้มีความรู้ จริยธรรม ดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างเข้มแข็ง นำความรู้ความสามารถของตนเองพัฒนาประเทศได้เจริญก้าวหน้า นอกจากนี้มี ความสำคัญต่อการสอน เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดการจัดการศึกษาทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุผลตามสิ่งที่คาดหวัง

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

ธารง บัวศรี (2532 : 8) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 6 อย่าง คือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และ

ประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้และอื่นๆ ตามจุดประสงค์และจุดหมายที่กำหนดไว้

5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาและอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

6. การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนการสอน รุจිර์ ภู่อาระ (2545 : 1) ได้ให้ความหมาย ขององค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

Ralph Tyler(1949 : 17) กล่าวว่า โครงสร้างหลักสูตรมี 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย (Educational Purpose) ที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล
2. ประสบการณ์ (Educational Experience) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมายบรรลุผล
3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of Educational Experience) เพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. วิธีการประเมิน (Determination of What to Evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

Hilda Taba (1962 : 310) กล่าวถึงองค์ประกอบหลักสูตร 4 องค์ประกอบ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละวิชา
3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. วิธีการประเมินผล

พทิน เตงจวง (อ้างถึงใน กุหลาบ นาคำและคณะ. 2547 : 10) กล่าวว่า หลักสูตรหรือสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้น่าจะประกอบด้วย

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา หรือปัญหาที่จะเรียนรู้

4. กิจกรรม วิธีการเรียนหรือการสอน
5. สื่อ วัสดุ และเอกสารประกอบหลักสูตร
6. วิธีการวัดผล และประเมินผล

จากข้อสรุปของนักการศึกษาในการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรข้างต้น สามารถสรุปองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ได้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมาย ได้แก่ จุดหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เฉพาะวิชา จุดประสงค์การเรียนการสอน
2. เนื้อหาและประสบการณ์ ซึ่งจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ และเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย
3. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ควรมีลักษณะเป็นกระบวนการ
4. การนำหลักสูตรไปใช้ มุ่งไปที่การแปลงหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอนในระดับโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้
5. การประเมินผล ประกอบด้วย การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนและ การประเมินผลหลักสูตร

จากความหมายขององค์ประกอบของหลักสูตรที่นักวิชาการหลาย ๆ คน ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร คือ ส่วนที่สำคัญที่นำมาประกอบเข้าด้วยกันเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลตามที่คาดหวัง
2. เนื้อหาที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามจุดหมาย โดยประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม
3. กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะเป็นกระบวนการ
4. การวัดและประเมินผล เพื่อวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียน

1.4 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอรูปแบบดังนี้

Hilda Taba (อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 19) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่

1. วิจัยความต้องการ สํารวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจําเป็นต่าง ๆ ของ สังกศมและผู้เรียน
2. กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจนหลังจากที่ได้วิจัยความต้องการแล้ว
3. คัดเลือกเนื้อหาสาระ จุดประสงค์ที่กำหนดแล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่เลือกนี้ นอกจากจะต้องให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ วย และความสามารถของผู้เรียน แล้ว เนื้อหาสาระยังต้องมีความเชื่อถือได้และสําคัญต่อการเรียนรู้ด้วย
4. จัดเนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่เลือกได้ยังต้องจัดโดยคํานึงถึงความต่อเนื่อง และ ความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน
5. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือก ประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์ของหลักสูตร
6. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคํานึงถึงเนื้อหาสาระ และความต่อเนื่อง
7. กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อ ตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผล อย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

2. การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation)

ในการทำงานหรือการประกอบกิจการใดก็ตามจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งจะขาดเสียมิได้คือ การประเมินผล (Evaluation) เพื่อให้ทราบว่าการทํางานหรือประกอบ กิจกรรมนั้น ๆ ได้ผลตามความหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง เพื่อที่จะได้ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาต่อไป ในทางการศึกษาก็เช่นกัน การที่จะทราบว่า การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งที่จะประเมินผลได้คือ การ ประเมินผลหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นว่า การนำหลักสูตรไปใช้จะ ได้ผลมากน้อยเพียงใด เพราะฉะนั้นการประเมินหลักสูตรจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง ของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อนำมาตัดสินค่าหรือคุณภาพของหลักสูตรนั้น นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ คือ

เซย์เลอร์ และคณะ (Saylor and Alexander and Lewis. 1981 : 317) กล่าวว่าหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินหลักสูตรก็คือ การตัดสินคุณค่าของหลักสูตรเพื่อดูว่าหลักสูตรนั้นได้รับบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ จุดมุ่งหมายเหล่านั้นมีความเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด หลักสูตรเหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนที่ใช้หลักสูตรนั้นหรือไม่ วิธีการเรียนการสอนที่เลือกใช้ นั้นเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายหรือไม่ การเลือกเนื้อหาได้กระทำอย่างดีที่สุดแล้วหรือไม่ นอกจากนั้นการประเมินหลักสูตรยังควรรวมถึงการประเมินการบริหารหลักสูตร

คู๊ด (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 248) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตรคือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจในความถูกต้องของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์และความต่อเนื่อง เนื้อหาและผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผน การจัดโครงการต่อเนื่อง และการหมุนเวียนของกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

ดี ครอนบาช (อ้างใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 248) ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตรคือ การรวบรวมข้อมูล และการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจในเรื่องโปรแกรมหรือหลักสูตร การศึกษา

สตฟเฟิลบีม และคณะ (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 248) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

สุมิตร คุณากร (2523 : 7) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่า การประเมินหลักสูตร คือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่มากน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุให้หลักสูตรไม่สัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายนั้น

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2527 : 140) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่าการปฏิบัติจริงนั้นได้ผลอย่างไร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 248) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่

พัฒนาขึ้นมาอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข

บุญชม ศรีสะอาด (2546) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาเปรียบเทียบ และตัดสินใจเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ในระบบหลักสูตรว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวัง และการปฏิบัติจริงเพียงใด รวมถึงการพิจารณาว่า หลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

สุจริต เพียรชอบ (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 249) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรไว้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะเป็นการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด อะไรเป็นสาเหตุ ผู้ประเมินหลักสูตรจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดีทั้งทางด้านหลักสูตร และด้านการประเมินผลซึ่งจะต้องเน้นการประเมินทั้งโปรแกรมการศึกษา มิใช่แต่เพียงผลการเรียนปีสุดท้ายเท่านั้น แต่ควรประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย

สมิตร คุณากร (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 249) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตรคือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินหลักสูตรเพื่อตัดสินใจสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรนั้นมีขอบเขตรวมถึง (1) การวิเคราะห์ตัวหลักสูตร (2) การวิเคราะห์กระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ (3) การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน (4) การวิเคราะห์โครงการประเมินหลักสูตร

สันต์ ธรรมบำรุง (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 249) ได้อธิบายสรุปว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูล และใช้ข้อมูลจากการวัดผลในแง่ต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นมานั้นมีคุณค่าประการใด มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้รับผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือมีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป และนำเสนอผู้บริหารผู้มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการดำเนินต่อไป หรือการประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร อันได้แก่ หลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียน การสอน วิธีสอนและการวัดผลว่าจะสัมพันธ์กันหรือไม่

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการค้นหาคำตอบว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ มีความสัมพันธ์กัน

ระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ เพียงใด และเมื่อนำไปใช้ส่วนใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป

2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและมีขอบเขตที่กว้างขวาง การประเมินหลักสูตรจะต้องครอบคลุมขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร เพราะฉะนั้นการประเมินหลักสูตรจึงมีขอบเขตของการประเมินที่กว้างขวางด้วย การประเมินหลักสูตรแต่ละจุดแต่ละขั้นตอนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปในเรื่องรายละเอียด แต่โดยทั่วไปแล้วจุดมุ่งหมายใหญ่ของการประเมินหลักสูตรจะมีความใกล้เคียงกัน จะขอยกตัวอย่างจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ทาบ (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 250) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินหลักสูตรกระทำขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาการประเมินดังกล่าวจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ จุดประสงค์ ขอบเขตของเนื้อหาสาระ คุณภาพของผู้บริหารและผู้ใช้หลักสูตร สมรรถภาพของผู้เรียน ความสัมพันธ์ของวิชา ต่าง ๆ การใช้สื่อและวัสดุการสอน ฯลฯ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 250) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรโดยทั่ว ๆ ไปจะมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร โดยตรวจสอบดูว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่
2. เพื่อวัดผลดูว่าการวางเค้าโครงและรูปแบบระบบของหลักสูตร รวมทั้งวัสดุประกอบหลักสูตร การบริหารและบริการหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่
3. การประเมินผลจากผู้เรียนเอง หรือการประเมินผลผลิตเพื่อตรวจสอบดูว่ามีลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์. 2546 : 250) กล่าวว่า โดยทั่วไปการประเมินหลักสูตรใด ๆ ก็ตามจะมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่คล้ายคลึงกันดังนี้คือ

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร
2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล การจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปอีกหรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วหรือไม่ อย่างไร

จากจุดมุ่งหมายของการประเมินผลหลักสูตรข้างต้น พอสรุปได้ว่าการประเมินผลหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นสามารถสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ สนองความต้องการของผู้เรียน และสังคมอย่างไร

2. เพื่ออธิบายและพิจารณาว่าลักษณะของส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรในแง่ต่าง ๆ เช่น หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลว่าสอดคล้องกันหรือไม่ หรือสนองความต้องการหรือไม่

3. เพื่อตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ มีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะดำเนินไปในช่วงที่การพัฒนาหลักสูตรยังคงดำเนินการอยู่ เพื่อที่จะพิจารณาว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรเช่น จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา การวัดผล ฯลฯ มีความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่ สามารถนำมาปฏิบัติในช่วงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้หรือในขณะที่การใช้หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนกำลังดำเนินอยู่ได้มากน้อยเพียงใด ได้ผลเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคอะไรจะได้เป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรให้มีคุณภาพดีขึ้นได้ทันทุกที่

4. เพื่อตัดสินใจว่า การบริหารงานด้านวิชาการและบริหารงานด้านหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่ เพื่อหาทางแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

5. เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตร คือ ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากการผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วตามหลักสูตรว่าเป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่

6. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตร

7. เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปหรือควรปรับปรุงพัฒนาในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเพื่อยกเลิกการใช้หลักสูตรทั้งหมด การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณภาพหรือไม่ บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด สนองความต้องการของสังคมเพียงใด และเหมาะสมกับการนำไปใช้ต่อหรือไม่

จากจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรข้างต้น พอสรุปได้ว่าตัวชี้วัดที่ชี้ให้เห็นถึงคุณภาพ การศึกษาของสังคมนั้นคือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการประเมินหลักสูตรนั่นเอง ดังนั้นผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทั้งด้านบริหารวิชาการ บริหารด้านหลักสูตร ควรหาวิธีการประเมินหลักสูตรที่ครบถ้วน และดีที่สุด เพื่อสนองความมุ่งหวังของสังคม

2.3 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เราทราบถึงคุณภาพ และประสิทธิภาพของหลักสูตร การประเมินผลมีประโยชน์ในการจัดการศึกษา การจัดทำหรือ พัฒนาหลักสูตรคืออาศัยผลจากการประเมินผลเป็นสำคัญ ประโยชน์ของการประเมินผลหลักสูตร มีดังนี้

1. ทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นนั้นมีจุดดีหรือจุดเสียตรงไหน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงได้ถูกจุด ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพดียิ่งขึ้น
2. สร้างความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ และค่านิยมที่มีต่อโรงเรียนเกิดขึ้นในหมู่ ประชาชน
3. ช่วยในการบริหารทางด้านวิชาการ ผู้บริหารจะรู้ว่าควรจะตัดสินใจและ สนับสนุนช่วยเหลือ หรือบริการทางใดบ้าง
4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา
5. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อใ้ การเรียนการสอนนักเรียนได้ผลดี ด้วยความร่วมมือกันทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน
6. ให้ผู้ปกครองทราบความเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาทางส่งเสริมและปรับปรุง แก้ไขร่วมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนกับโรงเรียน
7. ช่วยให้การประเมินผลเป็นระบบระเบียบ เพราะมีเครื่องมือ และหลักเกณฑ์ทำให้ เป็นเหตุผลในทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น
8. ช่วยชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร
9. ช่วยให้สามารถวางแผนการเรียนในอนาคตได้ ข้อมูลของการประเมินผลหลักสูตร ทำให้ทราบเป้าหมายแนวทาง และขอบเขตในการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.4 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

ในเรื่องรูปแบบของการประเมินหลักสูตร มีนักวิชาการซึ่งเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร และการประเมินผลเสนอแนะหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งสามารถนำมาศึกษาเพื่อเลือกใช้เหมาะสมกับ

ความต้องการ ในปัจจุบันรูปแบบของการประเมินหลักสูตรสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ ๆ เป็นการประเมินผลก่อนนำหลักสูตรไปใช้ กลุ่มนี้จะเสนอรูปแบบที่เด่น ๆ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์ (Puissance Analysis Technique)

2. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรในระหว่างหรือหลังการใช้หลักสูตรสามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้เป็น 4 กลุ่มดังนี้

2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่จะประเมินว่าหลักสูตรมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเป็นหลัก กล่าวคือ พิจารณาว่าผลที่ได้รับเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammon)

2.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal Free Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่นำความคิดของผู้ประเมินเป็นตัวกำหนดความคิดในโครงการประเมิน จะประเมินเหตุการณ์ที่เกิดตามสภาพความเป็นจริง มีความเป็นอิสระในการประเมินและต้องไม่มีความลำเอียง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Michael Scriven)

2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบของการประเมินหลักสูตรของสเตค (Robert E. Stake)

2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision - Making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Malcolm Provus) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของคอริส โกว์ (Doris T. Gow) เป็นต้น

การประเมินหลักสูตรที่มีขอบเขตต่าง ๆ ที่จะต้องทำการประเมินกว้างขวางมาก ดังนั้นวิธีการประเมินหลักสูตรจึงต้องได้รับการวิเคราะห์และออกแบบให้สามารถที่จะประเมินได้ครบถ้วน ในขอบข่ายสาระทั้งหมด รูปแบบต่าง ๆ ที่จะใช้ประเมินผลมีอยู่หลายรูปแบบ ผู้มีหน้าที่ในการประเมินผลจำเป็นต้องเรียนรู้ทำความเข้าใจให้กระจ่างชัด และจะต้องนำรูปแบบต่าง ๆ ไปใช้อย่างถูกต้องตรงตามจุดหมายและลักษณะของขอบข่ายสาระแต่ละอย่าง ทั้งนี้เป็นไปได้ว่าการ

ประเมินผลขอบข่ายสาระทั้งหมดของหลักสูตรจำเป็นต้องใช้วิธีการหลายวิธีหรือหลาย ๆ รูปแบบ จึงจะได้ข้อมูลที่มีความเชื่อมั่นในการที่จะนำไปพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณค่าเหมาะสมกับความ ต้องการของสังคม

รูปแบบการประเมินที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้านำมาใช้คือ รูปแบบของ Provus Evaluation Model เพราะเป็นรูปแบบที่สามารถหยิบยกข้อมูลขึ้นมาพิจารณาได้เป็นส่วน ๆ

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus' Discrepancy Evaluation Model)

โพรวัสได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินหลักสูตรซึ่งเรียกว่า “การประเมินผล ความแตกต่างหรือการประเมินผลความไม่สอดคล้อง” (Discrepancy Evaluation) ซึ่งจะประเมินผล หลักสูตรทั้งหมด 5 ส่วน คือ 1) การออกแบบ (Design) 2) ทรัพยากรหรือสิ่งที่เริ่มตั้งไว้เมื่อใช้ หลักสูตร (Installation) 3) กระบวนการ (Process) 4) ผลผลิตของหลักสูตร (Products) 5) ค่าใช้จ่ายหรือผลตอบแทน (Cost) ในแต่ละส่วนจะมีขั้นตอนการประเมินผลเหมือนกัน โดยจะ ดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

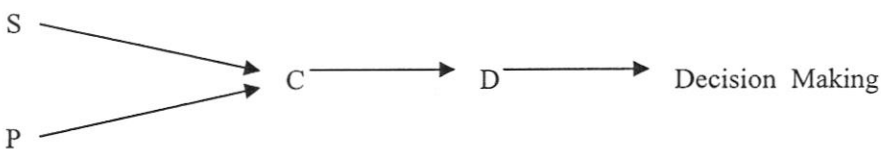
ขั้นที่ 1 ผู้ประเมินจะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Standards – S) ของสิ่งที่ต้องการวัด ก่อน เช่น มาตรฐานด้านเนื้อหา เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ผู้ประเมินต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติจริงของสิ่งที่ ต้องการวัด (Performance – P)

ขั้นที่ 3 ผู้ประเมินนำข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 1 (Compare – C)

ขั้นที่ 4 ผู้ประเมินศึกษาความแตกต่าง หรือความไม่สอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติจริง กับเกณฑ์มาตรฐาน (Discrepancy – D)

ขั้นที่ 5 ผู้ประเมินส่งผลการประเมินไปให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลใน การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรว่าจะยกเลิกการใช้หลักสูตรที่ประเมิน หรือปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติ หรือเกณฑ์มาตรฐานให้มีคุณภาพดีขึ้น (Decision Making)

แผนภูมิการประเมินของ Provus

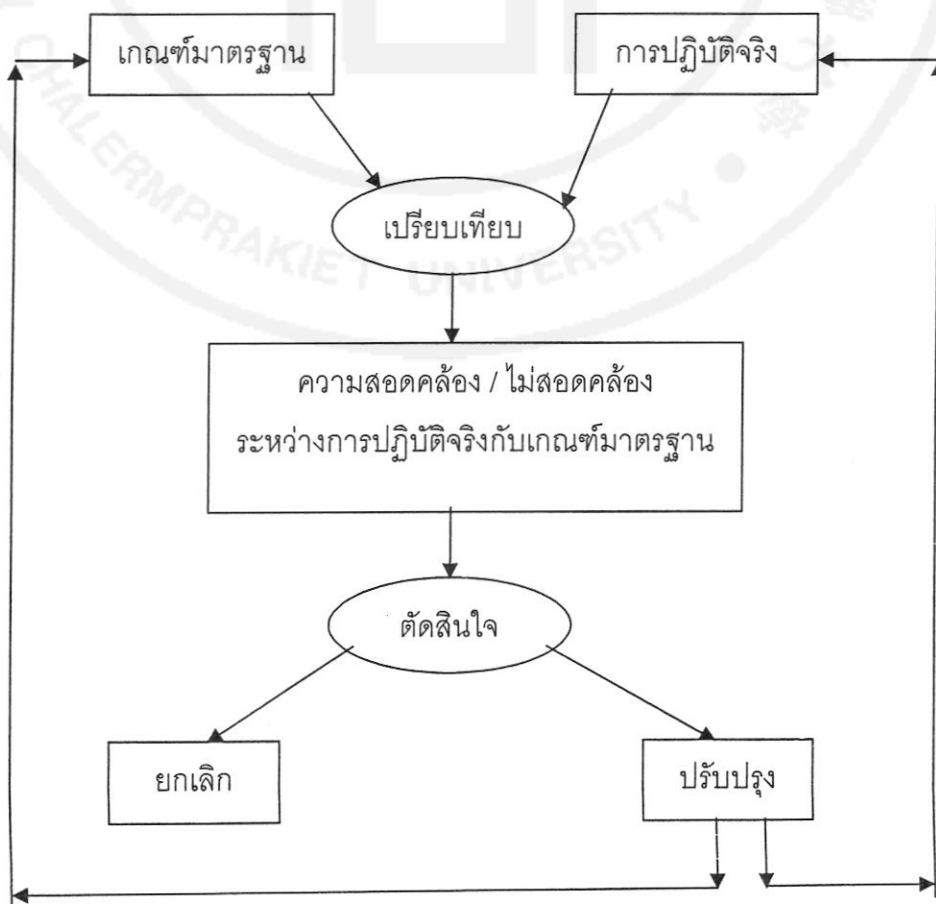
S = Standard เป็นขั้นแรกของการดำเนินการประเมินหลักสูตร กล่าวคือ ผู้ประเมินผล ต้องตั้งสิ่งมาตรฐานที่ต้องการวัดไว้ก่อน

P = Performance หลังจากดำเนินการขั้นแรกเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินจะต้องรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติจริงในสิ่งที่ต้องการวัดมาให้เพียงพอ ข้อมูลที่รวบรวม ควรเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ชัดเจน

C = Compare เมื่อตั้งมาตรฐานและรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ก็นำข้อมูลมาเปรียบเทียบ เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

D = Discrepancy จากการเปรียบเทียบข้อมูลกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินพบว่า มี ช่องว่างอะไรที่เกิดขึ้นกับผลที่คาดหวัง

D = Decision Making ผู้ประเมินจะส่งผลประเมินไปให้ผู้ที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับ หลักสูตรเพื่อตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งขั้นตอนการประเมินดังกล่าวสามารถอธิบายเป็น รูปแบบได้ดังนี้

แผนภูมิแสดงกระบวนการในการตัดสินใจการประเมินของโปรวัต

แบบการประเมินผลหลักสูตรของโปรวัตนี้ นับว่าสะดวกแก่ผู้ประเมินหลายประเภท และเป็นกระบวนการที่ส่งให้เห็นถึงผู้บริหารว่าจะตัดสินใจ ใช้นหรือไม่ หรือจะปรับปรุงเพิ่มเติม หรือจะหยิบยกข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งมาพิจารณา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจโดย ใช้แบบจำลองชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (จำเนียร สุขหลายและคนอื่นๆ. 2535 ; อ้างอิงจาก Stufflebeam. 1969 : 72)

ชื่อ ชิปปี้ โมเดล (CIPP Model) คำว่าชิปปี้มาจากอักษรย่อของคำ 4 คำ คือ

C = Context	คือ บริบท
I = Input	คือ ปัจจัยเบื้องต้น หรือปัจจัยนำเข้า
P = Process	คือ กระบวนการ
P = Product	คือ ผลผลิต

ตามรูปแบบนี้การประเมินผลจะต้องประเมินสิ่งสำคัญ 4 ประการ คือ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต ซึ่งรูปแบบนี้แตกต่างกับรูปแบบของสเตค (The Stake congruence – Contingency Model) ที่มีการแยกบริบทออกจากปัจจัยนำเข้า และประเมินผลจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยการวิเคราะห์บริบท

1. การประเมินผลบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นวางแผน (Planning) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรจากการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม ความต้องการและปัญหาต่างๆ เป็นการประเมินในลักษณะมหภาค (Macroanalytic) ทำให้ทราบว่าสภาพและปัญหาภายนอกที่เป็นแรงกดดันอยู่นั้นมีผลต่อสภาพปัจจุบันอย่างไร และผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ควรกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างไรจึงจะสนองต่อความต้องการและปัญหาที่ประสบอยู่ได้ ตัวอย่างเทคนิคในการประเมินขั้นนี้ได้แก่ การวิเคราะห์ระบบ (System analysis) การสำรวจความคิดเห็น (Opinionaire Technique) และการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Conference)

2. การประเมินผลตัวป้อนหรือปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นการจัดทำโครงการหรือโครงสร้าง (Programming or Structuring) มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไรจึงจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้ วิธีการที่ใช้ในการประเมินผล ได้แก่ การตรวจสอบว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบมีความสามารถเพียงพอหรือไม่ ยุทธศาสตร์หรือวิธีการที่จะปฏิบัติการให้บรรลุผลควรเป็นอย่างไร และการนำเอายุทธศาสตร์ไปใช้ควรเป็นอย่างไร ในที่นี้เป็นการประเมินตัว

แปรที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่น่าสนใจในระบบการศึกษา ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน ตำรา โสตทัศนูปกรณ์ และสถานที่เรียน ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลมาใช้ตัดสินใจว่า ควรจะดำเนินการหรือปรับปรุงปัจจัยใดเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3. การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นปฏิบัติการ (Implementing) การประเมินผลประเภทนี้เริ่มขึ้นหลังจากที่นำเอาหลักสูตรที่จัดทำขึ้นไปใช้ในสภาพที่เป็นจริง มีจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อส่งข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) มาให้ผู้ปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามต้องการกระบวนการเหล่านั้น ได้แก่ การประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน

4. การประเมินผลผลิตผล (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นทบทวน (Recycling) มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบผลที่ได้รับเป็นอย่างไรเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เป็นการตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตร โดยการประเมินบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา สิ่งสำคัญต้องมีเกณฑ์มาตรฐานซึ่งจะต้องกำหนดขึ้น หรือ จะใช้เกณฑ์มาตรฐานที่มีผู้จัดทำไว้แล้วก็ได้

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

พ.ศ. 2546

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Tourism

2. ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม(ภาษาไทย) : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยว)
ชื่อย่อ(ภาษาไทย) : ศศ.บ. (การท่องเที่ยว)
ชื่อเต็ม(ภาษาอังกฤษ) : Bachelor of Arts (Tourism)
ชื่อย่อ(ภาษาอังกฤษ) : B.A. (Tourism)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

4.ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.1 ปรัชญาของหลักสูตร

ผลิตบัณฑิตด้านการท่องเที่ยวที่มีความรู้และทักษะในวิชาชีพ สนับสนุนการผลิตกำลังคนเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มุ่งสร้างบัณฑิตที่มีปฏิภาณไหวพริบ คุณธรรม จริยธรรม ตระหนักในคุณค่าของไทย มีโลกทัศน์กว้างไกล สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างสมบูรณ์ และปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมในสังคม

4.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติดังนี้

- 4.2.1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคง ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาชั้นสูงต่อไป
- 4.2.2. ตระหนัก รับรู้ และอนุรักษ์ความเป็นไทย สังคม ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- 4.2.3. สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เข้ากับการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของความเป็นไทยทั้งด้านจริยธรรม คุณธรรมและความมีมนุษยสัมพันธ์
- 4.2.4. รู้จักพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต

5.กำหนดการเปิดการสอน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546 เป็นต้นไป

6.หลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

6.1 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา

- 6.1.1 เป็นผู้มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้เทียบเท่าตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- 6.1.2 ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาของศาล เว้นแต่ในกรณีโทษนั้นเกิดจากความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดอันเป็นลหุโทษ
- 6.1.3 มีความประพฤติดี ไม่เคยถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด เนื่องจากความประพฤติเสื่อมเสีย
- 6.1.4 ไม่เป็นคนวิกลจริต
- 6.1.5 ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคอื่นที่สังคมรังเกียจ
- 6.1.6 มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

6.1.7 มีจิตใจรักงานบริการ

6.2 หลักเกณฑ์การคัดเลือก

6.2.1 การสอบข้อเขียนและ/หรือ การสอบสัมภาษณ์

6.2.2 คัดเลือกโดยโครงการพิเศษ

7. ระบบการศึกษา

7.1 จัดการศึกษาเป็นระบบทวิภาค หนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ และอาจมีการศึกษาภาคฤดูร้อน

7.1.1 การศึกษาภาคปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

7.1.2 การศึกษาภาคฤดูร้อน มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ ทั้งนี้ต้องมีชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาเท่ากับชั่วโมงเรียนในภาคการศึกษาปกติ

7.2 การคิดจำนวนหน่วยกิต

7.2.1 รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.2.2 รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง 2 ถึง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตั้งแต่ 30 ถึง 45 ชั่วโมงตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

7.2.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก 3 ถึง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตั้งแต่ 45 ถึง 90 ชั่วโมง ตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8. ระยะเวลาการศึกษาตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรีพ.ศ. 2542

ไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษา และอย่างมากไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ทั้งนี้ให้นับจากภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตร

9. สถานที่และอุปกรณ์การสอน

ใช้อาคารเรียน ห้องบรรยาย ห้องปฏิบัติการภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีพื้นที่ทั้งหมด 44,428 ตารางเมตร เป็นอาคารเรียนรวม 4 ชั้น

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดอุปกรณ์การเรียนการสอนประจำห้องบรรยายอย่างครบถ้วนตามหลักสูตรและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียน แบ่งเป็นอุปกรณ์สำหรับบริเวณและอาคารสถานที่ และอุปกรณ์การเรียนการสอนดังนี้

9.1 อุปกรณ์สำหรับบริเวณและอาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยจัดให้มีสาธารณูปโภค ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ ห้องสุขา ห้องพยาบาล สวนสุขภาพ ห้องเรียนปรับอากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆอย่างเพียงพอกับจำนวนอาจารย์และนักศึกษา นอกจากนี้ยังมีระบบบำบัดน้ำเสียและอุปกรณ์การดับเพลิง

9.2 อุปกรณ์การเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยได้จัดอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการเรียนการสอนประจำห้องบรรยายอย่างครบถ้วน เช่น กระดานชอล์ก ไวท์บอร์ด เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ จอภาพ เครื่องขยายเสียง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีวัสดุและสื่อการสอนอื่นๆ จัดเตรียมไว้บริการอย่างเพียงพอ

10. ห้องสมุด

มหาวิทยาลัยมีศูนย์บรรณสารสนเทศรับผิดชอบดูแลห้องสมุด และศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning Resource Center:SLRC) อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากร สามารถค้นคว้า ยืม คืน สืบค้นหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ที่ศูนย์บรรณสารสนเทศให้บริการได้ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายในศูนย์บรรณสารสนเทศตลอดจนเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้การสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดสามารถทำได้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ศูนย์บรรณสารสนเทศยังให้บริการห้องศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่ม บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลภายนอก บริการสื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ

ศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเอง (SLRC) เป็นงานที่เอื้อและอำนวยความสะดวกให้นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้แสวงหาและเข้าถึงซึ่งความรู้ในศาสตร์พื้นฐานทั่วไปด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีน คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศโดยการสืบค้นในรูปแบบของเสียง ภาพและมัลติมีเดีย ตลอดจนการเรียนรู้ด้วยระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์เป็นสำคัญด้วยการเชื่อมต่อกับเครือข่ายของมหาวิทยาลัยและเครือข่ายภายนอก นอกจากนี้ศูนย์บรรณสารสนเทศยังให้บริการระบบซอฟต์แวร์ Blackboard ซึ่งเป็นระบบที่เอื้อให้มีการเรียนการสอนบนระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning Platform) หรือห้องเรียนเสมือนจริงผ่านทางอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย ทำให้อาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนนักศึกษาที่เรียนวิชาเดียวกันสามารถติดตามบทเรียนและสื่อสารถึงกันได้ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

11. การลงทะเบียน

เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2545

12. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2545

13. หลักสูตร

หลักสูตรประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ซึ่งมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิต ดังนี้

13.1 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วยหมวดวิชาและกลุ่มวิชาต่างๆ ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์		6	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์		6	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์		7	หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาภาษา		9	หน่วยกิต
1.5 กลุ่มวิชาพลานามัย		2	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	102	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาแกน		30	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาเอกบังคับ		39	หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาเอกเลือก		9	หน่วยกิต
2.4 กลุ่มทักษะภาษาเสริมวิชาชีพ		24	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
4. การฝึกงาน	ให้มีการฝึกงานด้านการท่องเที่ยว	ไม่น้อยกว่า 500	ชั่วโมง โดยให้

การประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ S หรือ U

13.2 รายวิชาในหลักสูตร

นักศึกษาจะต้องศึกษาและสอบผ่านรายวิชาตามหลักสูตร โดยมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์		6 หน่วยกิต
GE1003 โลกทัศน์กับการดำเนินชีวิต		3(3/3-0-0)
เลือกศึกษา 1 วิชาจากรายวิชาต่อไปนี้		
GE2083 สุนทรียศาสตร์เบื้องต้น		3(3/3-0-0)
GE2113 วัฒนธรรมไทย		3(3/3-0-0)
1.2 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์		6 หน่วยกิต
GE1013 สังคมไทยในโลกปัจจุบัน		3(3/3-0-0)
เลือกศึกษา 1 วิชาจากรายวิชาต่อไปนี้		
GE2093 การเมืองการปกครองไทย		3(3/3-0-0)
GE2123 จิตวิทยากับชีวิต		3(3/3-0-0)
1.3 กลุ่มวิชาพลานามัย		2 หน่วยกิต
GE1072 สุขภาพพลานามัยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต		2(1/1-1/2-0)
1.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์		7 หน่วยกิต
GE1022 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้น		2(2/2-0-0)
GE1032 วิทยาศาสตร์กับสังคม		2(2/2-0-0)
ST1053 สถิติเบื้องต้น		3(3/3-0-0)
1.5 กลุ่มวิชาภาษา		9 หน่วยกิต
GE1043 ภาษาไทยกับการสื่อสาร		3(3/3-0-0)
GE1053 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1		3(2/2-1/2-0)
GE1063 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2		3(2/2-1/2-0)
2. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	102 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาแกน		30 หน่วยกิต
EC1023 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		3(3/3-0-0)
EG3573 ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 1		3(3/3-0-0)

EG3583	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2	3(3/3-0-0)
HU2213	ประวัติศาสตร์ศิลปะไทย	3(3/3-0-0)
HU2223	อารยธรรมและวิถีชีวิตไทย	3(3/3-0-0)
HU2233	อารยธรรมโลก	3(3/3-0-0)
MG1303	องค์การและการจัดการ	3(3/3-0-0)
MK1513	การตลาดเพื่อการท่องเที่ยว	3(3/3-0-0)
PC2503	จิตวิทยาการบริการ	3(3/3-0-0)
SS2233	การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์	3(3/3-0-0)

2.2 กลุ่มวิชาเอกบังคับ 39 หน่วยกิต

TR2103	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	3(3/3-0-0)
TR2113	หลักการมัคคุเทศก์	3(2/2-1/2-0)
TR2123	การจัดการธุรกิจนำเที่ยว	3(3/3-0-0)
TR2133	กฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	3(3/3-0-0)
TR2143	สารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว	3(2/2-1/2-0)
TR3103	พฤติกรรมนักท่องเที่ยว	3(3/3-0-0)
TR3113	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	3(2/2-1/2-0)
TR3123	ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว	3(3/3-0-0)
TR3133	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจที่พักและบริการอาหาร	3(3/3-0-0)
TR3143	การขนส่งผู้โดยสาร	3(3/3-0-0)
TR4103	การวางแผนและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว	3(2/2-1/2-0)
TR4113	การจัดการประชุมและสัมมนา	3(2/2-1/2-0)
TR4123	ระเบียบวิธีวิจัยพื้นฐานในการท่องเที่ยว	3(2/2-1/2-0)

2.3 กลุ่มวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

TR2153	นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว	3(2/2-1/2-0)
TR2163	ธุรกิจสินค้าที่ระลึก	3(3/3-0-0)
TR3153	การจัดการที่พักและอาหารในธุรกิจโรงแรม	3(3/3-0-0)
TR3163	การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	3(3/3-0-0)
TR4133	พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	3(3/3-0-0)

2.4 กลุ่มทักษะภาษาเสริมวิชาชีพ 24 หน่วยกิต

(เลือกศึกษาภาษาจีนหรือภาษาอังกฤษภาษาใดภาษาหนึ่งเท่านั้น)

ภาษาจีน

CN1113 ภาษาจีน 1	3(2/2-1/2-0)
CN1123 ภาษาจีน 2	3(2/2-1/2-0)
CN2113 ภาษาจีน 3	3(2/2-1/2-0)
CN2123 ภาษาจีน 4	3(2/2-1/2-0)
CN2213 การสนทนาภาษาจีน 1	3(2/2-1/2-0)
CN2223 การสนทนาภาษาจีน 2	3(2/2-1/2-0)
CN3983 ภาษาจีนเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว	3(3/3-0-0)
CN4903 ภาษาจีนสำหรับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวไทย	3(3/3-0-0)

ภาษาอังกฤษ

EG2133 สนทนาภาษาอังกฤษ	3(2/2-1/2-0)
EG2143 การฟัง-การพูดภาษาอังกฤษ	3(2/2-1/2-0)
EG2663 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	3(3/3-0-0)
EG2673 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	3(3/3-0-0)
EG3803 ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการโรงแรมและภัตตาคาร	3(3/3-0-0)
EG3833 ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการบิน	3(3/3-0-0)
EG4013 ภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ 1	3(3/3-0-0)
EG4023 ภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ 2	3(3/3-0-0)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนตามความสนใจจากหมวดวิชาเลือกเสรีที่มหาวิทยาลัยกำหนด

4. การฝึกงาน ให้มีการฝึกงานด้านการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 500 ชั่วโมง โดยให้การประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ S หรือ U

15.3 แผนการศึกษา ตามหลักสูตร ศศ.บ.(สาขาวิชาการท่องเที่ยว)

ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

GE 1003	โลกทัศน์กับการดำเนินชีวิต	3 (3/3-0-0)
GE 1022	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้น	2 (2/2-0-0)
GE 1032	วิทยาศาสตร์กับสังคม	2 (2/2-0-0)
GE 1053	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	3 (2/2-1/2-0)
GE 1072	สุขภาพพลานามัยกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2 (1/1-1/2-0)
GE.....	วิชาศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาเลือก	3 (3/3-0-0)
GE.....	วิชาศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาเลือก	3 (3/3-0-0)
	รวม	18 (16/16-2/4-0)

ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

GE 1013	สังคมไทยในโลกปัจจุบัน	3 (3/3-0-0)
GE 1043	ภาษาไทยกับการสื่อสาร	3 (3/3-0-0)
GE 1063	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2	3 (2/2-1/2-0)
EC 1023	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3 (3/3-0-0)
SS 2233	การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์	3 (3/3-0-0)
ST 1053	สถิติเบื้องต้น	3 (3/3-0-0)
	รวม	18 (17/17-1/2-0)

ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

CN 1113	ภาษาจีน 1	3 (2/2-1/2-0)
หรือ EG 2133	สนทนาภาษาอังกฤษ	3 (2/2-1/2-0)
EG 2663	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	3 (3/3-0-0)
HU 2213	ประวัติศาสตร์ศิลปะไทย	3 (3/3-0-0)
MG 1303	องค์การและการจัดการ	3 (3/3-0-0)
MK 1513	การตลาดเพื่อการท่องเที่ยว	3 (3/3-0-0)
PC 2503	จิตวิทยาการบริการ	3 (3/3-0-0)
TR 2103	อุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว	3 (3/3-0-0)
	รวม	18(17/17-1/2-0)
	หรือ	21(20/20-1/2-0)

ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

CN 1123	ภาษาจีน 2	3 (2/2-1/2-0)
หรือ EG 2143	การฟัง-การพูดภาษาอังกฤษ	3 (2/2-1/2-0)
EG 2673	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	3 (3/3-0-0)
HU 2223	อารยธรรมและวิถีชีวิตไทย	3 (3/3-0-0)
TR 2113	หลักการมีคฤเทศก์	3 (2/2-1/2-0)
TR 2123	การจัดการธุรกิจนำเที่ยว	3 (3/3-0-0)
TR 2133	กฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	3 (3/3-0-0)
TR 2143	สารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว	3 (2/2-1/2-0)
	รวม	18 (15/15-3/6-0)
	หรือ	21(18/18-3/6-0)

ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

CN 2213	การสนทนาภาษาจีน 1	3 (2/2-1/2-0)
CN 2113	ภาษาจีน 3	3 (2/2-1/2-0)
หรือ EG 3803	ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการโรงแรมและภัตตาคาร	3 (3/3-0-0)
EG 3573	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 1	3 (3/3-0-0)
HU 2233	อารยธรรมโลก	3 (3/3-0-0)
TR 3103	พฤติกรรมนักท่องเที่ยว	3 (3/3-0-0)
TR 3113	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	3 (2/2-1/2-0)
TR 3123	ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว	3 (3/3-0-0)
	รวม	21 (18/18-3/6-0)
	หรือ	18 (17/17-1/2-0)

ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

CN 2123	ภาษาจีน 4	3 (2/2-1/2-0)
CN 2223	การสนทนาภาษาจีน 2	3 (2/2-1/2-0)
หรือ EG 3833	ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจการบิน	3 (3/3-0-0)
EG 3583	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2	3 (3/3-0-0)

TR 3133	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจที่พักและบริการอาหาร	3 (3/3-0-0)
TR 3143	การขนส่งผู้โดยสาร	3 (3/3-0-0)
TR.....	วิชาเอกเลือก	3 (3/3-0-0)
.....	วิชาเอกเลือก	3 (3/3-0-0)
	รวม	21(19/19-2/4-0)
	หรือ	18 (18/18-0-0)

ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาฤดูร้อน

CN 3983	ภาษาจีนเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว	3 (3/3-0-0)
หรือ EG 4013	ภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ 1	3 (3/3-0-0)
.....	วิชาเลือกเสรี	3 (3/3-0-0)
.....	วิชาเลือกเสรี	3 (3/3-0-0)
	รวม	9(9/9-0-0)

ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

CN 4903	ภาษาจีนสำหรับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวไทย	3 (3/3-0-0)
หรือ EG 4023	ภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ 2	3 (3/3-0-0)
TR 4103	การวางแผนและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว	3 (2/2-1/2-0)
TR 4113	การจัดการประชุมและสัมมนา	3 (2/2-1/2-0)
TR 4123	ระเบียบวิธีวิจัยพื้นฐานในการท่องเที่ยว	3 (2/2-1/2-0)
TR.....	วิชาเอกเลือก	3 (3/3-0-0)
	รวม	15(12/12-3/6-0)

ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

การฝึกงานด้านการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 500 ชั่วโมง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยหลักสูตรที่ใช้รูปแบบต่างๆ ดังนี้

ประไพพรรณ ชัยพันธ์เศรษฐ์ (2547) ทำการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท มีความเห็นจากกลุ่มเป้าหมายว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น พิจารณาโครงสร้างของหลักสูตรโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า มีจำนวนหน่วยกิตรวมได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน กลุ่มเป้าหมายคือ อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต ต่างเห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก เนื้อหาหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ และคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา มีความเหมาะสมมาก สำหรับอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียนนั้น กลุ่มเป้าหมายเห็นว่ามี ความเหมาะสมในระดับปานกลาง

3. ด้านกระบวนการ กลุ่มเป้าหมายต่างเห็นว่า กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก การวัดและประเมินผลก็เช่นเดียวกันคือ อาจารย์และบัณฑิตเห็นว่ามี ความเหมาะสมมาก แต่ นักศึกษาให้ความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนการบริหารหลักสูตรทั้งหมดต่างเห็นว่ามี ความเหมาะสมปานกลาง

4. ด้านผลผลิต เป็นการสอบถามจากผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ซึ่งมีความคิดเห็นว่าบัณฑิต จากสถาบันมีความรู้ ทักษะ เจตคติและการปฏิบัติงานเหมาะสมมาก

ทั้งนี้อาจารย์ บัณฑิตและนักศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และห้องเรียนให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน ควรพัฒนาระบบการ ลงทะเบียนเรียนให้รวดเร็ว สำหรับ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตนั้น เสนอว่า ควรเน้นความรู้และทักษะการ สื่อสารด้านภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาให้มากขึ้น และควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากเพื่อสร้างทักษะ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ (2540) ได้ทำการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้รูปแบบการประเมิน แบบชิปปี (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้าน ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำรา

เรียน และสถานที่เรียน ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิต ซึ่งได้ผลสรุปดังนี้คือ ด้านบริหาร อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนบัณฑิตเห็นว่ามี ความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิตมีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการบริหาร หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลผลิตของหลักสูตร ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิตมีความเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตมีความเหมาะสมในระดับมาก นอกจากนี้ยังมีข้อสรุปจาก ข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิดว่า เพื่อให้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ชัดเจนและครอบคลุมการจัดการเรียนการสอน สำหรับโครงสร้างของหลักสูตร ควรเพิ่มชั่วโมงการฝึกปฏิบัติงาน เพิ่มชั่วโมงการสนทนา ภาษาอังกฤษ เพิ่มกลุ่มวิชาเอกและกลุ่มภาษา ส่วนเนื้อหาวิชาควรปรับปรุงพัฒนาให้ สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีปัจจุบัน ควรคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณภาพ ส่งเสริมและ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งจัดสรรวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนให้มี จำนวนเพียงพอ และสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคข้อมูลข่าวสาร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (พุทธศักราช 2546) ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลอง (CIPP Model) เป็นแนวทางการประเมินโดยดำเนินขั้นตอนดังนี้

การวิจัยเชิงประเมินมีรายละเอียดของลักษณะการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ลักษณะการวิจัย : เป็นการวิจัยเชิงประเมิน ซึ่งแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 วิธี คือ

1.1 การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 การวิจัยภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านบริบทของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่ การประเมินภาพรวมของหลักสูตร รายละเอียดเนื้อหาของแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณสมบัติของนักศึกษา คุณลักษณะของอาจารย์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน ค่าธรรมเนียมและความเหมาะสมของสถานที่เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การประเมินการบริหารจัดการทั่วไป กระบวนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชา คอมพิวเตอร์ การวัดและประเมินผล กิจกรรมเสริมประสบการณ์นักศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษา ด้านผลการใช้หลักสูตร ได้แก่ การประเมินประสิทธิผลของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านทิศทางการบริหารจัดการหลักสูตรในอนาคต ได้แก่ การประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามสายวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประกอบด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. นักศึกษาคณะศิลปศาสตร สาขาวิชาการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3-4 ภาคเรียนที่ 1 และ 2

ปีการศึกษา 2552 จำนวน 90 คน

2. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) ที่ทำการสอนในช่วงปีการศึกษา 2546 – 2552 จำนวน 8 คน

3. บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) จำนวน 54 คน

4. ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่จบหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) จำนวน 54 คน

5. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3-4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 72 คน

2. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) ที่ทำการสอนในช่วงปีการศึกษา 2546 – 2548 จำนวน 8 คน

3. บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) จำนวน 41 คน

4. ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่จบหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) จำนวน 41 คน

5. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (ฉบับปีพุทธศักราช 2546) ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้านต่างๆซึ่งประกอบด้วย

- ด้านบริบท ได้แก่ ปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร
- ด้านปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ การประเมินภาพรวมของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน
- ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การบริหารหลักสูตรและรายวิชา
- ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิต ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ จากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวิจัย ในการประเมินหลักสูตร

2. สร้างแบบสอบถาม

2.1 แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัว ในเรื่องของคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การสอน และการทำงาน ตำแหน่งทางวิชาการ

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การบริหาร หลักสูตรและรายวิชา

ส่วนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

2.2 แบบสอบถามนักศึกษาและบัณฑิต แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัว

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล

ส่วนที่ 3 สอบถามคุณลักษณะของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาประเมินตนเอง

ส่วนที่ 4 สอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

2.3 แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต / ผู้บังคับบัญชา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัว

ส่วนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพของบัณฑิต ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

4. ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้

6. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

7. จัดพิมพ์เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดทำหนังสือขออนุญาตต่อคณบดีและผู้บังคับบัญชาบัณฑิตในการเก็บข้อมูล
2. ติดต่อเลขานุการคณะและดำเนินการเก็บข้อมูลกับอาจารย์และนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง
3. จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในการเก็บข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านผลการใช้หลักสูตร และด้านทิศทางการบริหารจัดการหลักสูตรในอนาคต

3. นำแบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามปลายเปิดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมาตรวจสอบ แต่ละด้าน จัดกลุ่มของคำตอบและเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

การให้คะแนนแต่ละข้อคำถามในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนตัวเลือก 5 ลำดับ ตั้งแต่คะแนน 1 ถึง 5 คะแนน ซึ่งมีความหมายดังนี้

คะแนน 5 คะแนน	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 4 คะแนน	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยมาก
คะแนน 3 คะแนน	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 2 คะแนน	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยน้อย
คะแนน 1 คะแนน	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00	หมายถึง	ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยมากที่สุดหรือมีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50	หมายถึง	ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยมากหรือมีความเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50	หมายถึง	ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยปานกลางหรือมีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50	หมายถึง	ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยน้อยหรือมีความเหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50	หมายถึง	ผู้ตอบรู้สึกเห็นด้วยน้อยที่สุดหรือมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2546 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง เป้าหมายในการประเมินหลักสูตรแต่ละด้าน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม โดยพิจารณาตามความเกี่ยวข้องของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3 – 4 อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ผู้เชี่ยวชาญ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และผู้ประกอบการ มีผู้ตอบกลับแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับการตอบกลับ

ลำดับที่	ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามที่ส่ง (ชุด)	แบบสอบถามที่ได้รับคืน (ชุด)	คิดเป็นร้อยละ
1.	นักศึกษา	72	72	100
2.	อาจารย์	8	7	87.5
3.	ผู้เชี่ยวชาญ	3	3	100
4.	บัณฑิต	41	41	100
5.	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต	41	30	73.2
	รวม	165	153	92.72

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับการตอบกลับ จำแนกเป็นส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม จำนวน 165 ฉบับ ได้รับการตอบกลับ และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 153 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.72 โดยจำแนกแบบสอบถามที่ได้รับคืนได้ดังนี้ นักศึกษาแบบสอบถามที่ได้คืน จำนวน 72 ฉบับ คิดเป็น 100% อาจารย์แบบสอบถามที่ได้คืน จำนวน 7 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.5 ผู้เชี่ยวชาญแบบสอบถามที่ได้คืน จำนวน 3 ฉบับ คิดเป็น 100% บัณฑิตแบบสอบถามที่ได้คืน จำนวน 41 ฉบับ คิดเป็น 100% และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแบบสอบถามที่ได้คืน จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.2

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งรวมตามลำดับดังนี้

1. บริบท (Context) ได้แก่ ปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร
2. ด้านปัจจัยพื้นฐาน (Input) ได้แก่ การประเมินภาพรวมของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียน
4. การประเมินด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา คุณภาพบัณฑิต ความพึงพอใจของนายจ้าง และความพึงพอใจของบัณฑิต
5. สังเคราะห์ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบในอนาคต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2546 ได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยนำเสนอผลการประเมินของแต่ละด้านดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. นักศึกษาชั้นปี 3-4		
1.1 เพศ	-	-
- ชาย	5	6.9
- หญิง	67	93.1
รวม	72	100
1.2 อายุ	-	-
- 21 ปี	36	50.0

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
- 22 ปี	25	34.7
- 23 ปี	6	8.3
- 24 ปี	3	4.2
- 25 ปี	2	2.8
รวม	72	100
1.3 ปีการศึกษาที่เข้าเป็นนักศึกษา	-	-
- 2548	2	2.8
- 2549	39	54.2
- 2550	31	43.1
รวม	72	100
1.4 ปัจจุบันนักศึกษาชั้นปีที่	-	-
- ชั้นปีที่ 1	-	-
- ชั้นปีที่ 2	-	-
- ชั้นปีที่ 3	33	45.8
- ชั้นปีที่ 4	39	20.8
รวม	72	100
1.5 เกรดเฉลี่ยเมื่อจบการศึกษา	-	-
- ต่ำกว่า 2	1	1.4
- 2.01- 2.5	31	43.1
- 2.51- 3.00	25	34.7
- 3.01- 4.00	15	20.8
รวม	72	100

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1.6 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้รับการสนับสนุนจาก	-	-
- บิดา – มารดา	37	51.4
- ผู้ปกครองที่ไม่ใช่ผู้ให้กำเนิด	5	6.9
- กู้ยืมจากเงินกองทุนรัฐบาล	30	41.7
- หารายได้ด้วยตนเอง	-	-
- ได้รับทุนเรียนฟรี	-	-
รวม	72	100
1.7 ภูมิลำเนา	-	-
- สมุทรปราการ	19	26.4
- กรุงเทพฯ	31	43.1
- ภาคตะวันออก	8	11.1
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4	5.6
- ภาคเหนือ	4	5.6
- ภาคใต้	6	8.3
รวม	72	100

จากตาราง 2 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 93.1 และเพศชายจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

อายุ นักศึกษาส่วนใหญ่อายุ 21 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ นักศึกษาอายุ 22 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 อายุ 23 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 อายุ 24 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 และอายุ 25 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

ปีการศึกษาที่เข้าเป็นนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าเรียนปีการศึกษาที่ 2549 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 และ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

ปัจจุบันนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8

เกรดเฉลี่ยเมื่อจบการศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.01-2.5 จำนวน 31 คน

คิดเป็นร้อยละ 43.1 เกรดเฉลี่ยรองลงมาคือ 2.52- 3.00 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 เกรดเฉลี่ย 3.01 – 4.00 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และเกรดเฉลี่ย ต่ำกว่า 2 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้รับการสนับสนุนจาก นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับเงินทุนการศึกษาจากพ่อแม่ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 รองลงมาคือ เงินทุนการศึกษาจากรัฐบาล (ก.ย.ส) จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 และเงินทุนการศึกษาจากผู้ปกครองที่ไม่ใช่ผู้ให้กำเนิด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

ภูมิลำเนา นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาที่กรุงเทพฯ ๗ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 ภาคเหนือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และ ภาคใต้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ โดยจำแนกตามสถานภาพ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
2. อาจารย์	-	-
2.1 เพศ		
- ชาย	1	14.3
- หญิง	6	85.7
รวม	7	100
2.2 ระดับการศึกษา		
- ปริญญาตรี	-	-
- ปริญญาโท	7	100
- ปริญญาเอก	-	-
รวม	7	100
2.3 ตำแหน่งทางวิชาการ		
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-	-

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
- รองศาสตราจารย์	-	-
- ศาสตราจารย์	-	-
รวม	0	0
2.4 ประสบการณ์ที่ทำงานใน ม.ค.ก		
- ต่ำกว่า 1 ปี	2	28.6
- 1 – 3 ปี	1	14.8
- 3 – 5 ปี	2	28.6
- 5 ปีขึ้นไป	2	28.6
รวม	7	100
2.5 ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา		
- เคย	5	71.4
- ไม่เคย	2	28.6
รวม	7	100

จากตาราง 3 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าอาจารย์ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 85.7 และเป็นเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3

ระดับการศึกษา อาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ประสบการณ์ทำงานในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ประสบการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 2 คน ขึ้นเป็นร้อยละ 28.6 และ ประสบการณ์ทำงาน 1-3 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3

ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ในสาขาวิชาการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 และไม่เคยมีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญโดยจำแนกตามสถานภาพ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
3. ผู้เชี่ยวชาญ		
3.1 เพศ		
- ชาย	2	66.7
- หญิง	1	33.3
รวม	3	100
3.2 ระดับการศึกษา		
- ปริญญาตรี	-	
- ปริญญาโท	2	66.7
- ปริญญาเอก	1	33.3
รวม	3	100
3.3 ตำแหน่งทางวิชาการ		
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์	1	50.0
- รองศาสตราจารย์	1	50.0
- ศาสตราจารย์	-	
รวม	2	100
3.4 ประสบการณ์ที่ทำงานในสถาบัน		
- 1 – 3 ปี	-	-
- 5 – 10 ปี	1	33.3
- 10 ปีขึ้นไป	2	66.7
รวม	3	100

จากตารางที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และเพศหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญจบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และระดับปริญญาเอก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน

คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50

ประสบการณ์ทำงาน ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 5 – 10 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตโดยจำแนกตามสถานภาพ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
4. บัณฑิต		
4.1 เพศ	-	-
- ชาย	3	7.3
- หญิง	38	92.7
รวม	41	100
4.2 ขณะนี้ท่าน	-	-
- ทำงานแล้ว	29	70.7
- ยังรองาน	5	12.2
- ศึกษาต่อ	2	4.9
- อื่นๆ	5	12.2
รวม	41	100

จากตาราง 5 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 92.7 และเพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

ขณะนี้บัณฑิต ส่วนใหญ่ทำงานแล้ว จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 70.7 รองลงมาคือ ยังรอทำงาน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 อื่นๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และ ศึกษาต่อจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ โดยจำแนกตามสถานภาพ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
5. ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต		
5.1 เพศ	-	-
- ชาย	19	63.3
- หญิง	11	36.7
รวม	30	100
5.2 ตำแหน่งงาน	-	-
- ผู้จัดการ	15	50.0
- รองผู้จัดการ	7	23.3
- หัวหน้างาน	4	13.3
- อื่นๆ	4	13.3
รวม	30	100
5.3 ประเภทหน่วยงานหรือสถานประกอบการของท่าน	100	100
- ธุรกิจ MICE	-	-
- ธุรกิจโรงแรม	15	50.0
- งานธุรกิจทั่วไป	4	13.3
- ธุรกิจสายการบิน	-	-
- บริษัทนำเที่ยว	7	23.3
- อื่นๆ	4	13.3
รวม	30	100
5.4 ระยะเวลาที่ท่านได้รับบัณฑิตเข้าทำงานใน หน่วยงานของท่าน	-	-
- 1 – 6 เดือน	7	21.9
- 7 – 12 เดือน	-	-
- 1 – 2 ปี	15	46.9
- มากกว่า 2 ปี	8	25.0
รวม	30	100
การรับบัณฑิตเข้าทำงานในหน่วยงานของท่าน		
5.5 เป็นญาติ	-	-

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
- เลือก	4	13.3
- ไม่เลือก	26	86.7
5.6 คนรู้จักแนะนำ	-	-
- เลือก	3	10.0
- ไม่เลือก	27	90.0
5.7 ประกาศในหนังสือ		
- เลือก	4	13.3
- ไม่เลือก	26	86.7
5.8 ประกาศทางวิทยุโทรทัศน์	-	-
- เลือก	3	10.0
- ไม่เลือก	27	90.0
5.9 ประกาศในหน่วยงาน	-	-
- เลือก	15	50.0
- ไม่เลือก	15	50.0
5.10 อินเทอร์เน็ต	-	-
- เลือก	16	53.3
- ไม่เลือก	14	46.7

จากตาราง 6 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บังคับบัญชาบัณฑิต ส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 และเพศหญิงจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7

ตำแหน่งงาน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต ส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ตำแหน่งรองผู้จัดการ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 ตำแหน่งหัวหน้างาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 และอื่นๆ ได้แก่ เจ้าของบริษัท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

ประเภทหน่วยงานหรือสถานประกอบการ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามคือ ทำงานด้านโรงแรม จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ บริษัททัวร์ จำนวน 7 คน คิดเป็น

ร้อยละ 23.3 งานธุรกิจทั่วไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 และอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

ระยะเวลาที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม ระยะเวลาที่รับบัณฑิตเข้าทำงานคือ 1- 2 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือ มากกว่า 2 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และ 1- 6 เดือน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3

การรับบัณฑิตเข้าทำงานในหน่วยงาน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม ได้รับบัณฑิตเข้าทำงานด้วยวิธีอินเทอร์เน็ต จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมา คือ การประกาศในหน่วยงาน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 เป็นญาติ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ประกาศในหนังสือพิมพ์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 คนรู้จักแนะนำ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 และ การประกาศทางวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

ส่วนที่ 2 การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยต่างๆ และกระบวนการผลิตบัณฑิต

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการประเมินหลักสูตรออกเป็นด้านต่างๆ โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ผลการประเมินดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ด้านบริบท

2.1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

การประเมินเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของ นักศึกษา อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญและบัณฑิต แสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ บัณฑิตที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	นักศึกษา	อาจารย์	ผู้เชี่ยวชาญ	บัณฑิต	
1. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคง ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาในระดับปริญญาขั้นสูงต่อไป	$\bar{X}$	4.43	4.71	5.00	4.24
	S.D.	0.76	0.48	0.00	0.76
	ระดับ	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของ นักศึกษา อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ
บัณฑิตที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร		นักศึกษา	อาจารย์	ผู้เชี่ยวชาญ	บัณฑิต
2. เพื่อให้บัณฑิตตระหนัก รับผิดชอบ และอนุรักษ์ ความเป็นไทย สังคม ธรรมชาติ และ สภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว	$\bar{X}$	4.31	4.28	5.00	4.36
	S.D.	0.83	0.48	0.00	0.62
	ระดับ	มาก	มาก	มากที่สุด	มาก
3. เพื่อให้บัณฑิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ให้เข้ากับการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับ การท่องเที่ยว บนพื้นฐานของความเป็นไทย ทั้งด้านจริยธรรม คุณธรรมและความมีมนุษย สัมพันธ์	$\bar{X}$	4.45	4.71	5.00	4.41
	S.D.	0.82	0.48	0.00	0.59
	ระดับ	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก
4. เพื่อให้บัณฑิตรู้จักพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้งในปัจจุบัน และอนาคต	$\bar{X}$	4.30	4.28	5.00	4.41
	S.D.	0.88	0.75	0.00	0.59
	ระดับ	มาก	มาก	มากที่สุด	มาก
รวม	$\bar{X}$	4.37	4.5	5.00	4.35
	S.D.	0.82	0.55	0.00	0.64
	ระดับ	มาก	มาก	มากที่สุด	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และบัณฑิต ที่มีต่อ
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ผู้ประเมินทั้ง 4 กลุ่ม มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์
ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์
ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

๐๙
LB
๒36๑.๗5
๓๓32๑
๒55๑

2.1.2 โครงสร้างของหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร จำแนกตามจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา ตามความคิดเห็นของ นักศึกษา อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และบัณฑิต แสดงดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ประจำสาขา ผู้เชี่ยวชาญ และบัณฑิต ที่มีต่อโครงสร้างหลักสูตร

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงสร้างหลักสูตร		นักศึกษา	อาจารย์	ผู้เชี่ยวชาญ	บัณฑิต
1. ความเหมาะสมจำนวน 138 หน่วยกิตทั้งโครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X}$	3.83	4.14	4.33	4.14
	S.D.	0.62	0.69	1.15	0.61
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก
2. ความเหมาะสมจำนวน 30 หน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	$\bar{X}$	3.83	3.42	5.00	4.09
	S.D.	0.65	0.97	0.00	0.62
	ระดับ	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก
3. ความเหมาะสมจำนวน 69 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกบังคับ	$\bar{X}$	3.88	3.85	5.00	4.09
	S.D.	0.81	0.69	0.00	0.66
	ระดับ	มาก	มาก	มากที่สุด	มาก
4. ความเหมาะสมจำนวน 9 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกเลือก	$\bar{X}$	3.80	3.85	4.33	4.19
	S.D.	0.76	0.89	1.15	0.67
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก
5. ความเหมาะสมจำนวน 24 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกโท	$\bar{X}$	3.79	3.85	5.00	4.19
	S.D.	0.69	0.69	0.00	0.67
	ระดับ	มาก	มาก	มากที่สุด	มาก
6. ความเหมาะสมจำนวน 6 หน่วยกิตของหมวดวิชาเลือกเสรี	$\bar{X}$	3.93	4.0	5.00	4.2
	S.D.	0.73	0.81	0.00	0.74
	ระดับ	มาก	มาก	มากที่สุด	มาก
รวม	$\bar{X}$	3.84	3.85	4.78	4.15
	S.D.	0.71	0.79	0.38	0.66
	ระดับ	มาก	มาก	มากที่สุด	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญและบัณฑิต ที่มีต่อโครงสร้างหลักสูตร มีความเห็นว่าโครงสร้างหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.1.3 ด้านเนื้อหา

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ประจำสาขา และบัณฑิต ที่มีต่อด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร	นักศึกษา			อาจารย์			บัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรทันสมัย	3.95	0.70	มาก	3.85	0.69	มาก	3.90	0.58	มาก
2. เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เรียน	4.15	0.81	มาก	3.85	0.69	มาก	4.29	0.55	มาก
3. การจัดลำดับการเรียน (sequence) แต่ละวิชา ตั้งแต่ต้นจนจบหลักสูตร มีความเหมาะสม	4.00	0.80	มาก	3.42	0.78	มาก	4.00	0.54	มาก
4. เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	3.86	0.69	มาก	3.85	0.69	มาก	4.00	0.74	มาก
5. วิชาพื้นฐานปี1-2 มีเนื้อหาเหมาะสมและช่วยในการเรียน สาขาวิชาการท่องเที่ยว	3.98	0.86	มาก	3.42	1.13	มาก	4.14	0.72	มาก
6. เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร สอดคล้องกับการประกอบวิชาชีพ	3.95	0.70	มาก	3.85	0.69	มาก	4.14	0.79	มาก
7. เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร เพียงพอต่อการประกอบวิชาชีพเบื้องต้น	3.90	0.58	มาก	4.14	0.69	มาก	3.97	0.79	มาก
8. เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ	4.47	0.69	มาก	4.28	0.48	มาก	4.09	0.66	มาก
9. วิชาปฏิบัติการทำให้เข้าใจทฤษฎีมากขึ้น	4.44	0.64	มาก	4.14	0.89	มาก	4.29	0.67	มาก
10. เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร สอดคล้องการประกอบวิชาชีพ	4.48	0.71	มาก	3.71	0.95	มาก	4.17	0.70	มาก
11. เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ	4.00	0.81	มาก	4.14	0.69	มาก	4.21	0.72	มาก
12. เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	3.81	0.84	มาก	3.85	0.69	มาก	4.12	0.71	มาก
13. เนื้อหาการเรียนมีความเหมาะสมไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่นๆ	3.83	0.94	มาก	4.0	0.81	มาก	3.87	0.78	มาก
รวม	4.06	0.75	มาก	3.88	0.76	มาก	4.09	0.69	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิต ที่มีต่อเนื้อหาหลักสูตร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. การวิเคราะห์ด้านปัจจัยพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ การประเมินคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนถึงความพร้อมและศักยภาพ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน ดังแสดงตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยนักศึกษา และบัณฑิต ด้านอาจารย์ผู้สอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะของผู้สอน	นักศึกษา			บัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำ)						
1. อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอ	3.72	1.02	มาก	3.85	0.79	มาก
2. อาจารย์ผู้สอนมีคุณสมบัติเหมาะสม	4.20	0.85	มาก	4.46	0.59	มาก
3. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอน	4.25	0.78	มาก	4.58	0.49	มากที่สุด
4. วิธีการสอนและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์มีความเหมาะสม	4.11	0.74	มาก	4.46	0.59	มาก
5. อาจารย์ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม ทำให้เข้าบทเรียนดีขึ้น	4.12	0.83	มาก	4.34	0.61	มาก
6. อาจารย์มีเวลาว่างให้นักศึกษาในการให้คำปรึกษา นอกห้องเรียน	4.11	0.94	มาก	4.24	0.76	มาก
7. ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงการนำความรู้ไปใช้ในอนาคตทั้งการเรียนวิชาต่อเนื่องและประกอบวิชาชีพ	4.30	0.76	มาก	4.21	0.57	มาก
8. ผู้สอนกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.12	0.80	มาก	4.39	0.66	มาก
อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ)						
9. อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอ	3.58	0.85	มาก	3.92	0.64	มาก
10. อาจารย์ผู้สอนมีคุณสมบัติเหมาะสม	3.86	0.82	มาก	4.21	0.61	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยนักศึกษา และบัณฑิต **ด้านอาจารย์ผู้สอน**

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะ ของผู้สอน	นักศึกษา			บัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอน	4.13	0.69	มาก	4.34	0.69	มาก
12. วิธีการสอนและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ของอาจารย์มีความเหมาะสม	4.02	0.75	มาก	4.31	0.60	มาก
13. อาจารย์ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม ทำให้เข้าใจ บทเรียนดีขึ้น	4.15	0.66	มาก	4.14	0.57	มาก
14. อาจารย์มีเวลาว่างให้นักศึกษาในการให้ คำปรึกษานอกห้องเรียน	3.69	0.91	มาก	4.00	0.74	มาก
15. ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงการนำความรู้ไปใช้ใน อนาคตทั้งการเรียนวิชาต่อเนื่องและประกอบวิชาชีพ	3.93	0.77	มาก	4.04	0.66	มาก
16. ผู้สอนกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ด้วยตนเอง	3.76	0.78	มาก	4.12	0.81	มาก
รวม	4.00	0.81	มาก	4.23	0.65	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษา และบัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยนักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิต **ด้านสิ่งสนับสนุนการศึกษา**

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน คุณลักษณะสิ่งสนับสนุนการศึกษา	นักศึกษา			อาจารย์			บัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต									
1. จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยง อินเทอร์เน็ตมีพอ	2.73	1.02	ปาน กลาง	3.00	1.15	ปาน กลาง	3.02	1.21	ปาน กลาง
2. สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม	2.58	1.00	ปาน กลาง	2.57	1.13	ปาน กลาง	2.75	1.17	ปาน กลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยนักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิต ด้านสิ่งสนับสนุนการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน คุณลักษณะสิ่งสนับสนุนการศึกษา	นักศึกษา			อาจารย์			บัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
3. การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว	2.65	1.02	ปานกลาง	3.00	1.00	ปานกลาง	2.90	1.22	ปานกลาง
ความพึงพอใจในการบริการของห้องสมุดและ สื่อการศึกษา									
4. ความเหมาะสมของการให้บริการของ เจ้าหน้าที่	3.02	0.88	ปานกลาง	3.42	0.53	ปานกลาง	3.34	0.96	ปานกลาง
5. ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล	3.12	0.88	ปานกลาง	3.42	0.78	ปานกลาง	3.21	1.01	ปานกลาง
6. ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ	3.11	1.02	ปานกลาง	3.00	0.81	ปานกลาง	3.58	0.66	มาก
7. ความเหมาะสมของอุปกรณ์ไอศตัทค์	2.98	1.15	ปานกลาง	3.00	0.57	ปานกลาง	3.39	0.83	ปานกลาง
8. ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และ อุปกรณ์ไอศตัทค์	3.25	0.97	ปานกลาง	3.14	0.69	ปานกลาง	3.39	0.94	ปานกลาง
9. เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุด สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	3.27	0.98	ปานกลาง	3.00	0.57	ปานกลาง	3.43	0.83	ปานกลาง
10. ความเหมาะสมของระยะเวลาให้บริการ	3.36	0.92	ปานกลาง	3.42	0.78	ปานกลาง	3.36	0.79	ปานกลาง
11. ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด	3.08	1.20	ปานกลาง	3.71	0.75	มาก	3.39	1.02	ปานกลาง
ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และห้องเรียน									
12. ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียน ในด้านความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ	3.48	0.94	ปานกลาง	3.57	0.78	มาก	3.65	0.76	มาก
13. ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน	3.37	1.02	ปานกลาง	3.42	0.97	ปานกลาง	3.51	0.77	มาก
14. ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน	3.02	1.10	ปานกลาง	3.42	0.97	ปานกลาง	3.43	0.89	ปานกลาง
15. ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน	2.91	1.11	ปานกลาง	2.71	0.75	ปานกลาง	3.53	0.95	มาก
16. ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของ มหาวิทยาลัย	3.44	0.83	ปานกลาง	3.57	0.78	มาก	3.63	0.82	มาก
รวม	3.08	1.00	ปานกลาง	3.22	0.82	ปานกลาง	3.34	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิต ที่มีต่อด้านสิ่งสนับสนุน การศึกษา มีความเห็นว่าโดยภาพรวมสิ่งสนับสนุนการศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ข้อ 11 12 และ 16 มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มบัณฑิตมีความคิดเห็นว่า ข้อ 6 12 13 15 และ 16 มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

4. การวิเคราะห์ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การประเมิน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียน ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 คะแนนค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษา อาจารย์ และ บัณฑิต ที่มีต่อ กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน คุณลักษณะของกระบวนการเรียนการ สอนและการประเมินผลการเรียน	นักศึกษา			อาจารย์			บัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.กระบวนการเรียนการสอนทำให้ท่านมีโอกาส คิดและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.13	0.73	มาก	4.00	0.81	มาก	4.09	0.66	มาก
2.มีการสอนแทรกจริยธรรมและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพในการเรียนการสอน	4.30	0.78	มาก	4.00	0.81	มาก	4.26	0.67	มาก
3.เนื้อหาภาคทฤษฎีเหมาะสมกับเวลาที่จัด บรรยาย	3.93	0.89	มาก	3.71	0.76	มาก	4.04	0.86	มาก
4.เวลาที่จัดไว้ในการเรียนภาคปฏิบัติมีความ เหมาะสม	3.83	0.90	มาก	3.71	0.95	มาก	4.21	0.85	มาก
5.บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียน	3.77	0.79	มาก	3.28	0.48	ปาน กลาง	4.00	0.67	มาก
6.งาน/รายงานที่ได้รับมอบหมายมีความ เหมาะสม	3.76	0.91	มาก	3.85	0.69	มาก	4.14	0.69	มาก
7.เอกสารประกอบการสอนมีความเหมาะสม	3.83	0.87	มาก	3.85	0.38	มาก	4.00	0.70	มาก
8.เอกสารประกอบการสอนทำให้เข้าการเรียน มากขึ้น	3.86	0.84	มาก	3.85	0.38	มาก	3.92	0.75	มาก
9.การจัดลำดับการเรียนวิชาต่างๆ ให้อยู่ในภาค/ ปีการศึกษาที่เป็นอยู่มีความเหมาะสม	3.95	0.82	มาก	3.71	0.76	มาก	4.04	0.58	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ) คะแนนค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินด้านกระบวนการ โดย นักศึกษา และ บัณฑิต

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน คุณลักษณะของกระบวนการเรียนการ สอนและการประเมินผลการเรียน	นักศึกษา			อาจารย์			บัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10.สื่อการสอนมีความทันสมัยและเนื้อหา ครบถ้วนชัดเจน	3.68	0.94	มาก	3.58	0.66	มาก	3.97	0.72	มาก
การประเมินผลการเรียน	4.01	0.70	มาก	3.85	0.69	มาก	4.09	0.70	มาก
11.การประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการเรียน									
12.การประเมินผลครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์ ของการเรียน	3.96	0.64	มาก	3.71	0.76	มาก	4.12	0.71	มาก
13.วิธีการประเมินแต่ละวิชามีความเหมาะสม	4.04	0.72	มาก	3.85	0.69	มาก	4.12	0.64	มาก
14.ข้อสอบ/การวัดผลมีความยากง่ายเหมาะสม กับผู้เรียน	3.86	0.76	มาก	3.86	0.89	มาก	4.17	0.74	มาก
15.มีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนน	3.83	0.79	มาก	4.28	0.49	มาก	4.00	0.74	มาก
16.การแบ่งคะแนนกับงานที่มอบหมายมีความ เหมาะสม	3.67	0.79	มาก	4.00	0.82	มาก	3.90	0.80	มาก
รวม	3.89	0.79	มาก	3.84	0.69	มาก	4.06	0.72	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ และบัณฑิต ที่มีต่อ กิจกรรมการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลการเรียน โดยภาพรวมทุกกลุ่มมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก

5. การวิเคราะห์ด้านผลผลิต

ผลการวิเคราะห์ด้านผลผลิต ได้แก่ การประเมินคุณลักษณะและประสิทธิภาพของบัณฑิต ด้าน ความรู้ ความเข้าใจทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิต ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.มีหัวใจเป็นนักบริการที่ดีและรักอาชีพบริการ	4.23	0.43	มาก
2.มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ขณะปฏิบัติหน้าที่ในโรงแรมและบริษัทนำเที่ยวหรือ สายการบิน	4.00	0.52	มาก
3.มีความรอบรู้ในวิชาชีพของตนเองอย่างลึกซึ้งทั้ง ทางด้าน โรงแรมและการท่องเที่ยว	3.42	0.76	ปานกลาง
4.มีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศ	3.40	0.92	ปานกลาง
5.มีปฏิภาณไหวพริบดี	4.00	0.47	มาก
6.มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.53	0.69	มากที่สุด
7.มีความคิดริเริ่มดี	4.00	0.81	มาก
8.มีความประพฤติดี รู้จักวางตนและแต่งกายถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.40	0.52	มาก
9.มีความสามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามได้ใน ขณะเดียวกัน	3.96	0.67	มาก
10.มีบุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย	4.66	0.49	มากที่สุด
11.สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.23	0.66	มาก
12.ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.23	0.67	มาก
13.การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/ จริยธรรม (เช่น ชื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)	4.10	0.60	มาก
14.ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.50	0.50	มาก
15.ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมี ความสุข	4.36	0.49	มาก
รวม	4.13	0.61	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต ที่มีต่อคุณลักษณะโดยทั่วไปของ บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว พบว่าคุณลักษณะโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อพบว่าบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีคุณลักษณะเหมาะสมในระดับมากทุกข้อยกเว้น ทางด้านบุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อยและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมากที่สุด ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชามี ความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ข้อ 3 ,4) ในระดับปานกลางเท่านั้น

5.2 ความต้องการให้บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว มีความสามารถพิเศษ

การประเมินหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความต้องการให้บัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว มีความสามารถพิเศษ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต แสดงดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละความต้องการของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตเกี่ยวกับความสามารถพิเศษของ บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว

รายการประเมิน	ร้อยละ
สนทนาภาษาอังกฤษ	76.7
สนทนาภาษาจีน	73.3
ใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน	53.3
ติดต่อประสานงาน	40.0
ใช้คอมพิวเตอร์ภาษาจีน	26.7
สืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ	13.3
ทำวิจัยด้านการตลาด	13.3
จกรายงานการประชุม	10.0

จากตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละความต้องการของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตเกี่ยวกับความสามารถพิเศษของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว พบว่าความสามารถพิเศษที่ต้องการมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้ คือ การสนทนาภาษาอังกฤษ สนทนาภาษาจีน การใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน การติดต่อประสานงาน ในและนอกองค์กร การใช้คอมพิวเตอร์ภาษาจีน การสืบค้นข้อมูล การทำวิจัยการตลาด และการจกรายงานการประชุมต่างๆ

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับคณะศิลปศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว

การประเมินหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับคณะศิลปศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว ของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต แสดงดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับคณะศิลปศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว ของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต

รายการประเมิน	ร้อยละ
1. ควรเน้นการสอนทฤษฎีภาษาอังกฤษ การฟัง – พูด – อ่าน - เขียน	100
2. ควรให้บัณฑิตรู้จักขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของชาวต่างชาติอื่น ๆ บ้าง	63.3
3. ควรให้บัณฑิตวางตัวให้เหมาะสมกับหน้าที่การงาน	53.3
4. ควรสอนให้บัณฑิตมีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาการที่เรียนมากกว่านี้	50.0
5. ควรให้บัณฑิตรู้จักขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของจีน	13.3
6. อื่นๆ	10.0

จากตารางที่ 15 แสดงข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว ตามลำดับดังนี้ ควรเน้นการสอนทฤษฎีภาษาอังกฤษ การฟังพูด – อ่าน – เขียน ควรให้บัณฑิตรู้จักขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของชาวต่างชาติ ควรสอนให้บัณฑิตวางตัวให้เหมาะสมกับหน้าที่การงาน ควรสอนให้บัณฑิตมีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนมากกว่านี้ และควรให้บัณฑิตรู้จักขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของจีน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2546 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีระเบียบวิธีวิจัยและสรุปผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ของ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้านต่อไปนี้

1. บริบท (Context) ได้แก่ ปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร
2. ด้านปัจจัยพื้นฐาน (Input) ได้แก่ การประเมินภาพรวมของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน
3. ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียน
4. ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา คุณภาพบัณฑิต ความพึงพอใจของ นายจ้าง และความพึงพอใจของบัณฑิต
5. สังเคราะห์ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบในอนาคต

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. แบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ซึ่งครอบคลุมประเด็นการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยพื้นฐานของหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านผลการใช้หลักสูตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจากประชากรจำนวน 165 คน โดยแบ่งตามสถานภาพออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 72 คน กลุ่มที่ 2 อาจารย์ผู้สอน รายวิชาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 8 คน กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 4 บัณฑิต มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 41 คน และ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 41

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของกรุปตัวอย่าง ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านผลการใช้หลักสูตร และด้านทิศทางการบริหารจัดการหลักสูตรในอนาคต

3. นำแบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามปลายเปิดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมาตรวจสอบ แต่ละด้าน จัดกลุ่มของคำตอบและเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2546 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีผลการประเมินสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบทของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ภาพรวมความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปัจจุบัน อาจารย์ บัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2546 พบว่าวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อ มีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญที่เห็นด้วยมากที่สุดกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ 1. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคงในการประกอบอาชีพหรือศึกษาในระดับปริญญาชั้นสูงต่อไป 2. เพื่อให้บัณฑิตตระหนักรับรู้ และอนุรักษ์ความเป็นไทย สังคม ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 3. เพื่อให้บัณฑิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เข้ากับการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของความเป็นไทยทั้งด้านจริยธรรม คุณธรรมและความมีมนุษยสัมพันธ์ และ 4. เพื่อให้บัณฑิตรู้จักพัฒนา ความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต

โครงสร้างหลักสูตร นักศึกษาปัจจุบัน อาจารย์ บัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมมาก ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญที่มีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรมากที่สุด ส่วนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปัจจุบันและกลุ่มตัวอย่างอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาโครงสร้างหลักสูตรเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมจำนวน 30 หน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมปานกลางเท่านั้น

ด้านการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาปัจจุบัน อาจารย์ และบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมมาก โดยกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ เมื่อพิจารณาด้านกระบวนการเรียนการสอนเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างอาจารย์ มีความคิดเห็นว่าบรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

การวัดและการประเมินผล ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนในส่วนของการวัดและการประเมินผลการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการประเมินผลการเรียน แต่อยากให้อาจารย์ออกข้อสอบที่ต้องใช้การวิเคราะห์ การนำสิ่งรอบตัวมาประยุกต์ใช้กับความรู้ที่ได้เรียนมา และมีนักศึกษาบางส่วนมีความคิดเห็นว่าการเพิ่มช่องทางการประเมินให้หลากหลายขึ้น

ด้านปัจจัยเบื้องต้น

อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำ) นักศึกษาปัจจุบัน และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน โดยรวมมีความเหมาะสมมาก ยกเว้นอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอนที่กลุ่มบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าเป็นที่เหมาะสมมากที่สุด

อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ) นักศึกษาปัจจุบัน และบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน โดยรวมมีความเหมาะสมมาก

สิ่งสนับสนุนการศึกษา นักศึกษาปัจจุบัน อาจารย์ และบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อสิ่งสนับสนุนการศึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมปานกลาง ยกเว้น ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสารต่างๆ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้านความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน และความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่กลุ่มบัณฑิตและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็นที่เหมาะสมในระดับมาก โดยกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนการศึกษามากที่สุด รองลงมา คือกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา

ด้านผลผลิต

ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะ โดยทั่วไปของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวพบว่าคุณลักษณะโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อยและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มากที่สุด ตามลำดับ

ด้านทิศทางการบริหารจัดการหลักสูตรในอนาคต

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ว่ามีหัวใจเป็นนักบริการที่ดีและรักอาชีพบริการ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ขณะปฏิบัติหน้าที่ในโรงแรมและบริษัทนำเที่ยวหรือ สายการบิน มีปฏิภาณไหวพริบดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคิดริเริ่มดี มีความประพฤติดี รู้จักวางตนและแต่งกายถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะมีค่าเฉลี่ยมาก แต่มีความรอบรู้ในวิชาชีพของตนเองอย่างลึกซึ้งทั้งทางด้าน โรงแรมและการท่องเที่ยว และมีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ความต้องการให้บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีความสามารถพิเศษ ในภาพรวมพบว่าความสามารถพิเศษที่ต้องการมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้ คือ การสนทนาภาษาอังกฤษ สนทนาภาษาจีน การใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน การติดต่อประสานงานในและนอกองค์กร การใช้คอมพิวเตอร์ภาษาจีน การสืบค้นข้อมูล การทำวิจัยการตลาด และการจกรายงานการประชุมต่างๆ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษา

1. ด้านเนื้อหาวิชา

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวมีความเหมาะสม แต่ยังมีบางส่วนที่ต้องปรับปรุง โดยเฉพาะเนื้อหาวิชาควรให้มีความทันสมัย ลดปริมาณเนื้อหาที่สอน เนื้อหาวิชาที่สอนไม่ควรเจาะลึกเกินไป เช่น ช่วงปีหนึ่งวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะไทย มีเนื้อหาวิชาที่อัดแน่นเกินไป จนบางครั้งทำให้สับสนและจำไม่ได้ ควรจัดเนื้อหาแยกให้เป็นวิชาย่อยมากกว่านี้ เพิ่มหน่วยกิตให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้แบ่งเนื้อหาให้ได้เรียนมากขึ้น เนื้อหาวิชาของปี 4 ไม่ควรเน้นในเรื่องระบบการจัดการมากเกินไป ควรเน้นเนื้อหาที่เจาะจงด้านวิชาชีพ เช่น Guide Inbound / Outbound/ Domestic เป็นต้น และต้องมีเนื้อหาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ควรมีการฝึกภาคปฏิบัติที่เหมือนจริง เช่น การจัดตั้งบริษัททัวร์ และควรเพิ่มโปรแกรมท่องเที่ยวให้ครบทุกภูมิภาคของประเทศไทย

2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสม แต่อาจต้องมีสื่อการสอนที่หลากหลายนอกจาก Power-point จะได้ทำให้นักศึกษาเข้าใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น

3. ด้านอาจารย์ผู้สอน(อาจารย์ประจำ)

ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ผู้สอน สอนได้ดี ทำให้เข้าใจได้ง่าย อธิบายละเอียดและยกตัวอย่าง คอยให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา และมีความเอาใจใส่นักศึกษา แต่บางท่านสอนยังไม่ค่อยเข้าใจ คือสอนตามหนังสือ หรือตามสไลด์ ควรจะเปลี่ยนเป็นการเล่าประสบการณ์ และจำนวนของอาจารย์สาขาวิชาการท่องเที่ยวมีจำนวนไม่เพียงพอ ควรเพิ่มจำนวนอีก 1-2 คน เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนรายวิชาของสาขาวิชาการท่องเที่ยว

อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ)

ในส่วนของอาจารย์ผู้สอน(อาจารย์พิเศษ) นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์สอนเข้าใจง่าย มีความหลากหลายของเนื้อหา มีอุปกรณ์ช่วยสอน เช่น วิซีดี ต่างๆ เป็นต้น ทำให้นักศึกษาเข้าใจง่าย แต่ก็มีนักศึกษาบางส่วนมีความคิดเห็นว่าไม่ค่อยต้องการอาจารย์พิเศษ เพราะอาจารย์ประจำมีเพียงพอแล้ว อีกทั้งอาจารย์พิเศษทำให้อาจารย์ประจำเกิดความเหมาะสม และเวลาที่เรียนกับอาจารย์พิเศษมีเวลาจำกัด ต้องเรียนรวบรัด เพื่อให้ทันเวลาที่กำหนด เมื่อมีข้อสงสัยในบทเรียน ไม่สามารถสอบถามได้อย่างใกล้ชิด และไม่สามารถติดต่อกับอาจารย์ได้

4. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

ในส่วนของ การประเมินผลการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการประเมินผลการเรียน แต่อยากให้อาจารย์ออกข้อสอบที่ต้องใช้การวิเคราะห์ การนำสิ่งรอบตัวมาประยุกต์ใช้กับความรู้ที่ได้เรียนมา และมีนักศึกษาบางส่วนมีความคิดเห็นว่าควรเพิ่มช่องทางการประเมินให้หลากหลายขึ้น

5. ด้านสิ่งสนับสนุนการศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอยากให้มหาวิทยาลัยสนับสนุน มิ่งบประมาณในการออกทริปในแต่ละครั้งมากกว่านี้ เพราะการออกทริปถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรของการศึกษา และอยากให้มีโอกาสที่มีอุปกรณ์ในการใช้ร่วมกับการศึกษาไปด้วยกัน เช่น ห้องปฏิบัติการในการฝึกเบื้องต้น ห้องเก็บอุปกรณ์ในการเรียน รถโค้ช ประจำสาขาการท่องเที่ยวจะได้ไม่ต้องเช่ารถจากภายนอก ในส่วนด้านเทคโนโลยี ด้านคอมพิวเตอร์ ควรเพิ่มความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตมีความล่าช้า ควรแบ่งห้องคอมพิวเตอร์สำหรับเรียนและห้องคอมพิวเตอร์สำหรับการให้บริการ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยอาจารย์

1. ด้านเนื้อหาวิชา

เนื่องจากนักศึกษาต้องเรียนรู้ครอบคลุมรายละเอียดทุกภาคของประเทศไทย ซึ่งวิชาที่จัดไว้คือ หลักการมัคคุเทศก์ และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็นวิชาบรรยาย/ปฏิบัติเน้น ไม่เพียงพอต่อเนื้อหาที่ต้องรู้ ควรแยกเป็นหลักมัคคุเทศก์ 1,2,3 และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 1,2,3 จะครอบคลุมรายละเอียดมากกว่านี้

2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

ต้องเน้นให้นักศึกษาได้มีการฝึกภาคปฏิบัติควบคู่กับการเรียนในห้อง เช่น การออกสถานที่จริง ให้มาก จะได้ประโยชน์ในการทำงานต่อไปในอนาคต

4. ด้านอาจารย์ผู้สอน(อาจารย์ประจำ)

ควรให้มีการออกไปทำงานในสถานประกอบการบางช่วงเวลาเพื่อนำประสบการณ์ ความรู้จริง ใหม่ๆ มาปรับใช้ในการสอนต่อไป และควรมีการจัดการฝึกอบรมให้กับอาจารย์ เช่น ด้านโรงแรม ด้านภาษาต่างๆ เป็นต้น

อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ)

อาจารย์พิเศษที่เชิญมาไม่จำเป็นต้องเรียนจบปริญญาโท แต่ให้พิจารณาที่ประสบการณ์การทำงานเป็นหลัก ซึ่งสามารถถ่ายทอดให้นักศึกษาเข้าใจ สามารถเชิญมาสอนได้ และควรจบวุฒิการศึกษาตรง เน้นเป็นเพียงประเด็นหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่ประเด็นหลัก

4. ด้านสิ่งสนับสนุนการศึกษา

ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ ในห้องเรียนไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ บางครั้งไม่ทำงาน ภาพสไลด์โชว์ที่ฉายออกมาทางโปรเจคเตอร์ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ ควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และยังขาดห้องปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยบัณฑิต

1. ด้านเนื้อหาวิชา

บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาหลักสูตรมีความเหมาะสม แต่ควรมีการเพิ่มเติมหัวข้อพิเศษที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพ เช่น ควรเพิ่มทักษะทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ควรเพิ่มทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะ การสนทนาภาษาอังกฤษและการฟัง เพราะจำเป็นต่อการทำงาน และควรเพิ่มในเรื่องระบบการออกตั๋ว- การจอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพราะบริษัททัวร์ส่วนใหญ่ใช้ทำงานจริง

2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ากระบวนการเรียนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวมีความเหมาะสม จัดลำดับความยากง่ายได้ดี อาจารย์สอนดี เอาใจใส่นักศึกษาทุกคน และอยากให้มีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมมากขึ้น มีการออกทัวร์ทางภาคใต้บ้าง

3. ด้านการประเมินผลการเรียน

บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ากระบวนการประเมินผลการเรียนมีมาตรฐาน ชัดเจน น่าเชื่อถือทดสอบความรู้ได้ดี ในส่วนของการออกข้อสอบ ควรจะมีการยกตัวอย่างเพื่อวัดความเข้าใจของนักศึกษา และควรมีคะแนนเก็บมากๆ ข้อสอบควรมีการวิเคราะห์หลายๆ

4. ด้านสิ่งสนับสนุนการศึกษา

บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรเพิ่มเติมอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับฝึกภาคปฏิบัติ ควรมีงบประมาณในส่วนค่าใช้จ่ายในการออกทัวร์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยผู้บังคับบัญชาบัณฑิต

ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการให้บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว รายวิชาที่มุ่งเน้นในด้านดังนี้

1. เน้นด้านภาษา เช่น ภาษาจีน ญี่ปุ่น รัสเซีย เนื่องจากในปัจจุบันนักท่องเที่ยวเหล่านี้เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น แต่เมื่อมีปัญหาขัดข้องไม่สามารถสื่อความหมายเป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางได้ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเตรียมบุคลากรไว้รองรับ

2. วิชาบัญชี / ทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ (Microsoft Office)

3. ด้านขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของลูกค้านานาชาติต่างๆ (Cross- Cultural)

4. ด้านสันตนาการบนรถทัวร์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ

1. การจัดทำหลักสูตรควรแยกวิชาเอกให้ชัดเจน ว่าบัณฑิตจบแล้วเป็นอะไร

2. ควรจัดการเรียนการสอนร่วมกับภาคธุรกิจหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ที่มีประสบการณ์จริง โดยให้นักศึกษาเรียนทฤษฎีเพียงครั้งเดียว เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

3. ในการสอนภาษาต่างประเทศ ต้องมั่นใจว่าแต่ละ Step ของวิชาภาษาต้องวางแผนการสอนและเนื้อหาให้เป็นไปตามลำดับ เช่น ทอม 1 , 2 ต่างกันอย่างไร

4. ในวิชาภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว คำว่า ภูมิศาสตร์ (geography) ควรหมายรวมถึงทุกอย่างไม่ใช่ลักษณะภูมิประเทศ/กายภาพ แต่เป็น Social geography / Political geography/ Cultural geography / Economic geography

5. สาขาวิชาการท่องเที่ยวควรวกษาเอก เน้นเฉพาะทางคือ

- การจัดการธุรกิจในแหล่งท่องเที่ยว
- มัคคุเทศก์
- ธุรกิจการท่องเที่ยว
- การประชุมสัมมนา MICE
- อุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวกษาวิจัยการประเมินหลักสูตร โดยใช้หลายๆกลุ่มตัวอย่าง เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้น
2. ควรวกษาประสิทธิภาพในการทำงานของบัณฑิต เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการหลักสูตร และเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามคุณสมบัติที่ตลาดต้องการ

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. (2543) **หลักสูตรและการพัฒนา**. นครปฐม : โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร .
- จำเนียร สุขหลายและคณะ. (2535) **การสร้างแบบจำลองชิปประเมินโครงการอบรมบุคลากรศึกษาประจำ**. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ เรื่องการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539) **การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ อติเน เพรส.
- ชวาล แพร์ตันกุล. (2518) **เทคนิคการวัดผล**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546) **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ธำรง บัวศรี. (2532) **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : เอราวัฒนาการพิมพ์.
- ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์. (2547) **ประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : โรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี.
- นิภาวรรณ พุททสงกรานต์. (2540) **การประเมินหลักสูตร ศศ.บ. (อังกฤษสื่อสารธุรกิจ) พ.ศ. 2532 มหาวิทยาลัยศรีปทุม**. สถานที่พิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พศิน แดงจวง. (2537) **จิตวิทยาประยุกต์ในการศึกษานอกระบบ (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุจิร ภูสาระ. (2545) **การพัฒนาหลักสูตร : แนวปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทน็อค พอยท์จำกัด.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525) **พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ธนสวรรค์การพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2535) **การประเมินหลักสูตรแบบครบวงจร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2536) **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน (ภาคปฏิบัติ)** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- แรมสมร อยู่สถาพร. (2538) **เทคนิคและวิธีการสอนในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2525) **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นรสิงห์.
- สุจริต เพียรชอบ. (2536) “**ปัญหาการเรียนการสอนในการพัฒนาหลักสูตรและวิทยาวิธีการสอน** หน่วยที่ ๑๔. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุมิตร คุณาภกร. (2523) **หลักสูตรและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

สุนีย์ ภูพันธ์. (2546) แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร . เชียงใหม่ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์ .

เอกวิทย์ ฌ ถलग. (2511) คู่มือนิเทศการศึกษา. พระนคร: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.

Beauchamp'George A (1984) **Curriculum Theory**. Lllinois : The Kagg Press.

Bobbitt Franklin . (1918) **The Curriculum**. Boston : Houghton Mifflin.

Cronbach, L.J . (1963) **Cours Improvement through Evaluation**. Teacher College Record.

Good, Carter V. ed. (1973) **Dictionary of Education**. Third Edition. New York: McGraw Hill Book Company.

Saylor ,J. Galenand Alexander, William M. (1959) **Curriculum Planning for the Better Teaching and Learning**. The University of Texas at Austin.

Saylor, J.Galen and William M .Alexander. (1974) **Planning Curriculum for Schools**. New York : Holt, Rinehart and Winston. Inc.

Smith , Bannie O. Stanly, William O. and Shores, J. Harlan. (1957) **Fundamentals of Curriculum Development**. New York : Harcourt, Brace & world.

Stufflebeam, D.L. et al. (1971) **Educational Evaluation and Decision – Making, Illinois : Peacock Publishers. Inc.**

Taba,H. (1962) **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt, Brace,and world.

Tyler, Ralph W. (1949) **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago: University of Chicago .

ภาคผนวก

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว และการจัดการเรียนการสอน ของสาขาวิชาการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วัตถุประสงค์ แบบสอบถามนี้จัดทำเพื่อถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (พุทธศักราช 2546) และกระบวนการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลที่ได้จะนำไปใช้สำหรับปรับปรุงหลักสูตร ดังกล่าว

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
 หญิง ชาย
2. อายุ ..... ปี
3. ปีการศึกษาที่เข้าเป็นนักศึกษา พ.ศ. ....
4. ปัจจุบันเป็นนักศึกษาชั้นปีที่
 ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2
 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4
5. เกรดเฉลี่ย เมื่อจบการศึกษา .....
6. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้รับการสนับสนุนจาก
 บิดา-มารดา ผู้ปกครองที่ไม่ใช่ผู้ให้กำเนิด
 กู้ยืมจากเงินกองทุนรัฐบาล หารายได้ด้วยตนเอง ได้รับทุนเรียนฟรี
7. ภูมิลำเนา
 สมุทรปราการ กรุงเทพฯ ภาคตะวันออก
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (พุทธศักราช 2546) และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

1) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	1	2	3	4	5	
1.1 เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคง ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาในระดับปริญญาชั้นสูงต่อไป						....
1.2 เพื่อให้ศึกษาระชาตตระหนักรู้ และอนุรักษ์ความเป็นไทย สังคม ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว						....
1.3 เพื่อให้ศึกษสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เข้ากับการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของความเป็นไทยทั้งด้านจริยธรรม คุณธรรมและความมีมนุษยสัมพันธ์						....
1.4 เพื่อให้ศึกษารู้จักพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต						....

2) ความคิดเห็นของท่านต่อจำนวนหน่วยกิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว

2.1 โครงสร้างหลักสูตร

ความคิดเห็นของท่าน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
2.1 ความเหมาะสมจำนวน 138 หน่วยกิตทั้งโครงสร้างหลักสูตร					
2.2 ความเหมาะสมจำนวน 30 หน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป					
2.3 ความเหมาะสมจำนวน 69 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกบังคับ					
2.4 ความเหมาะสมจำนวน 9 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกเลือก					
2.5 ความเหมาะสมจำนวน 24 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกโท					
2.6 ความเหมาะสมจำนวน 6 หน่วยกิตของหมวดวิชาเลือกเสรี					

2.2 จำนวนหน่วยกิตที่ท่านต้องการให้เพิ่มหรือลดทั้งโครงสร้างหลักสูตรและในแต่ละกลุ่มวิชา

จำนวนหน่วยกิต	จำนวนที่ต้องการเพิ่ม	จำนวนที่ต้องการลด
2.7 ทั้งโครงสร้างหลักสูตร		
2.8 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
2.9 กลุ่มวิชาเอกบังคับ		
2.10 กลุ่มวิชาเอกเลือก		
2.11 กลุ่มวิชาเอกโท		
2.12 หมวดวิชาเลือกเสรี		

3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตร สาขาวิชาการท่องเที่ยว (พุทธศักราช 2546) และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1.	เนื้อหาวิชา					
1.	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรทันสมัย					
2.	เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เรียน					
3.	การจัดลำดับการเรียน (sequence) แต่ละวิชา ตั้งแต่ต้นจนจบหลักสูตร มีความเหมาะสม					
4.	เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
5.	วิชาพื้นฐานปี1-2 มีเนื้อหาเหมาะสมและช่วยในการเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยว					
6.	วิชาปฏิบัติการทำให้เข้าใจทฤษฎีมากขึ้น					
7.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร สอดคล้องการประกอบวิชาชีพ					
8.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ					
9.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ					
10.	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
11.	เนื้อหาการเรียนมีความเหมาะสมไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่นๆ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	2. กระบวนการเรียนการสอน					
12.	กระบวนการเรียนการสอนทำให้ท่านมีโอกาสคิดและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
13.	มีการสอนแทรกจริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพในการเรียนการสอน					
14.	เนื้อหาภาคทฤษฎีเหมาะสมกับเวลาที่จัดบรรยาย					
15.	เวลาที่จัดไว้ในภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
16.	บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียน					
17.	งาน/รายงานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสม					
18.	เอกสารประกอบการสอนมีความเหมาะสม					
19.	เอกสารประกอบการสอนทำให้เข้าเรียนมากขึ้น					
20.	การจัดลำดับการเรียนวิชาต่างๆ ให้อยู่ในภาค/ปีการศึกษาที่เป็นอยู่มีความเหมาะสม					
21.	สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัยและเนื้อหาครบถ้วนชัดเจน					
	3. อาจารย์ผู้สอน(อาจารย์ประจำ)					
22.	อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอ					
23.	อาจารย์ผู้สอนมีคุณสมบัติเหมาะสม					
24.	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอน					
25.	วิธีการสอนและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์มีความเหมาะสม					
26.	อาจารย์มีความสามารถในการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม ทำให้เข้าบทเรียนดีขึ้น					
27.	อาจารย์มีเวลาเพียงพอให้นักศึกษาในการให้คำปรึกษานอกห้องเรียน					
28.	ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงการนำความรู้ไปใช้ในอนาคตทั้งการที่จะศึกษาวิชาต่อเนื่องและประกอบวิชาชีพ					
29.	ผู้สอนกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
30.	อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ) อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอ					
31.	อาจารย์ผู้สอนมีคุณสมบัติเหมาะสม					
32.	อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน					
33.	วิธีการสอนและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์มีความเหมาะสม					
34.	อาจารย์ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น					
35.	อาจารย์มีเวลาเพียงพอให้นักศึกษาในการให้คำปรึกษาในห้องเรียน					
36.	ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงการนำความรู้ไปใช้ในอนาคตทั้งการเรียนวิชาต่อเนื่องและประกอบวิชาชีพ					
37.	ผู้สอนกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
38.	4. การประเมินผลการเรียน การประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน					
39.	การประเมินผลครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์ของการเรียน					
40.	วิธีการประเมินแต่ละวิชามีความเหมาะสม					
41.	ข้อสอบ/การวัดผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
42.	การกำหนดสัดส่วนคะแนนกับงานที่มอบหมายมีความเหมาะสม					
43.	มีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนน					
44.	<u>สิ่งสนับสนุนการศึกษา</u> ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
45.	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีพอเพียง					
46.	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม					
47.	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว <u>ความพึงพอใจในการบริการของห้องสมุดและสื่อการศึกษา</u> ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่					
48.	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล					
49.	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ					
50.	ความเหมาะสมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
51.	ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์					
52.	เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับ ความต้องการของหลักสูตร					
53.	ความเหมาะสมของระยะเวลาให้บริการ					
54.	ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด					
55.	ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและห้องเรียน ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้าน ความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ					
56.	ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน					
57.	ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน					
58.	ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน					
59.	ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย					
60.	ความพึงพอใจโดยรวม ความพึงพอใจโดยรวมต่อเนื้อหาวิชาในหลักสูตร					
61.	ความพึงพอใจโดยรวมต่อกระบวนการเรียนการสอนทั้ง หลักสูตร					
62.	ความพึงพอใจโดยรวมต่ออาจารย์ผู้สอน					
63.	ความพึงพอใจโดยรวมต่อสิ่งสนับสนุนการศึกษา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการการท่องเที่ยว และกระบวนการจัดการเรียนการสอน (กรุณาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงต่อหลักสูตรฯ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนลงในช่องว่าง ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรต่อไปและขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ณ โอกาสนี้)

1. เนื้อหาวิชา

.....

.....

.....

.....

2. กระบวนการเรียนการสอน

.....

.....

.....

3. อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำ)

.....

.....

.....

4. อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ)

.....

.....

.....

5. การประเมินผลการเรียน

.....

.....

.....

6. สิ่งสนับสนุนการศึกษา

.....
.....
.....

7. ความพึงพอใจโดยรวม

.....
.....
.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปีการศึกษา 2546

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อถามความคิดเห็นของอาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ สาขาการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพื่อนำผลไปใช้ในการประเมินหลักสูตร และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอนของสาขาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (/) และกรอกข้อมูลของท่าน

- 1.1 เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
- 1.2 ระดับการศึกษา ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท
( ) ปริญญาเอก
- 1.3 ตำแหน่งทางวิชาการ _____
- 1.4 ประสบการณ์ที่ทำงานใน มคอ. _____ ปี
- 1.5 ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา ( ) เคย ( ) ไม่เคย
- 1.6 ถ้าท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา จำนวนนักศึกษาในความดูแล _____ คน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว
(พุทธศักราช 2546)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมี
รายละเอียด ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

1) แบบสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1.1 เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคง ในการประกอบอาชีพ หรือ ศึกษาในระดับปริญญาขั้นสูงต่อไป					
1.2 เพื่อให้บัณฑิตตระหนัก รับรู้ และอนุรักษ์ความเป็นไทย สังคม ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว					
1.3 เพื่อให้บัณฑิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เข้ากับการ ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของ ความเป็นไทยทั้งด้านจริยธรรม คุณธรรมและความมีมนุษย สัมพันธ์					
1.4 เพื่อให้บัณฑิตรู้จักพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ที่เกี่ยวกับ อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติอย่างยั่งยืนทั้งในปัจจุบันและอนาคต					

2) ความคิดเห็นของท่านต่อจำนวนหน่วยกิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

2.1 โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตที่ต้องศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
2.1 ความเหมาะสมจำนวน 138 หน่วยกิตทั้งโครงสร้างหลักสูตร					
2.2 ความเหมาะสมจำนวน 30 หน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป					
2.3 ความเหมาะสมจำนวน 69 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาแกนและเอก บังคับ					
2.4 ความเหมาะสมจำนวน 9 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกเลือก					
2.5 ความเหมาะสมจำนวน 24 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกโท					
2.6 ความเหมาะสมจำนวน 6 หน่วยกิตของหมวดวิชาเลือกเสรี					

3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตร สาขาวิชาการท่องเที่ยว (พุทธศักราช 2546) และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1.	1. เนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาในหลักสูตรทันสมัย					
2.	เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เรียน					
3.	การจัดลำดับการเรียน (sequence) แต่ละวิชา ตั้งแต่ต้นจนจบหลักสูตร มีความเหมาะสม					
4.	เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
5.	วิชาพื้นฐานปี1-2 มีเนื้อหาเหมาะสมและช่วยในการเรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยว					
6.	เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร สอดคล้องกับการประกอบวิชาชีพ					
7.	เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร เพียงพอต่อการประกอบวิชาชีพเบื้องต้น					
8.	เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ					
9.	วิชาปฏิบัติการทำให้เข้าใจทฤษฎีมากขึ้น					
10.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร สอดคล้องการประกอบวิชาชีพ					
11.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ					
12.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ					
13.	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
14.	เนื้อหาการเรียนมีความเหมาะสมไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่นๆ					
15.	2. กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนทำให้ท่านมีโอกาสคิดและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
16.	มีการสอนแทรกจริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพในการเรียนการสอน					
17.	เนื้อหาภาคทฤษฎีเหมาะสมกับเวลาที่จัดบรรยาย					
18.	เวลาที่จัดไว้ในการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
	2. กระบวนการเรียนการสอน (ต่อ)					
19.	บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียน					
20.	งาน/รายงานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสม					
21.	เอกสารประกอบการสอนมีความเหมาะสม					
22.	เอกสารประกอบการสอนทำให้เข้าการเรียนรู้มากขึ้น					
23.	การจัดลำดับการเรียนรู้วิชาต่างๆ ให้อยู่ในภาค/ปีการศึกษาที่เป็นอยู่มีความเหมาะสม					
	3. การประเมินผลการเรียน					
24.	การประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน					
25.	การประเมินผลครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์ของการเรียน					
26.	วิธีการประเมินแต่ละวิชามีความเหมาะสม					
27.	ข้อสอบ/การวัดผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
28.	การแบ่งคะแนนกับงานที่มอบหมายมีความเหมาะสม					
29.	มีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนน					
30.	การกำหนดสัดส่วนคะแนนกับงานที่มอบหมายมีความเหมาะสม					
31.	จำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นเรียน					
32.	นักศึกษามีความตั้งใจเรียน					
	4. สิ่งสนับสนุนการศึกษา					
	ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
33.	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีพอ					
34.	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม					
35.	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว					
36.	<u>ความพึงพอใจในการบริการของห้องสมุดและสื่อการศึกษา</u> ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่					
37.	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล					
38.	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ					
39.	ความเหมาะสมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์					
40.	ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์					
41.	เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับ ความต้องการของหลักสูตร					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
42.	ความเหมาะสมของระยะเวลาให้บริการ					
43.	ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด					
44.	ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและ ห้องเรียน ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้าน ความสะดวก และบรรยากาศวิชาการ					
45.	ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน					
46.	ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน					
47.	ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน					
48.	ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย					
49.	ความพึงพอใจโดยรวม ความพึงพอใจโดยรวมต่อเนื้อหาวิชาในหลักสูตร					
50.	ความพึงพอใจโดยรวมต่อกระบวนการเรียนการสอนทั้ง หลักสูตร					
51.	ความพึงพอใจโดยรวมต่ออาจารย์ผู้สอน					
52.	ความพึงพอใจโดยรวมต่อสิ่งสนับสนุนการศึกษา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ
ท่องเที่ยว และกระบวนการจัดการเรียนการสอน (กรุณาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ควร
ปรับปรุงต่อหลักสูตรฯ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนลงในช่องว่าง ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์
อย่างยิ่งสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรต่อไปและขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถาม ณ โอกาสนี้)

1. เนื้อหาวิชา

.....

.....

.....

.....

2. กระบวนการเรียนการสอน

.....
.....
.....

3. อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำ)

.....
.....
.....

4. อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ)

.....
.....
.....

5. การประเมินผลการเรียน

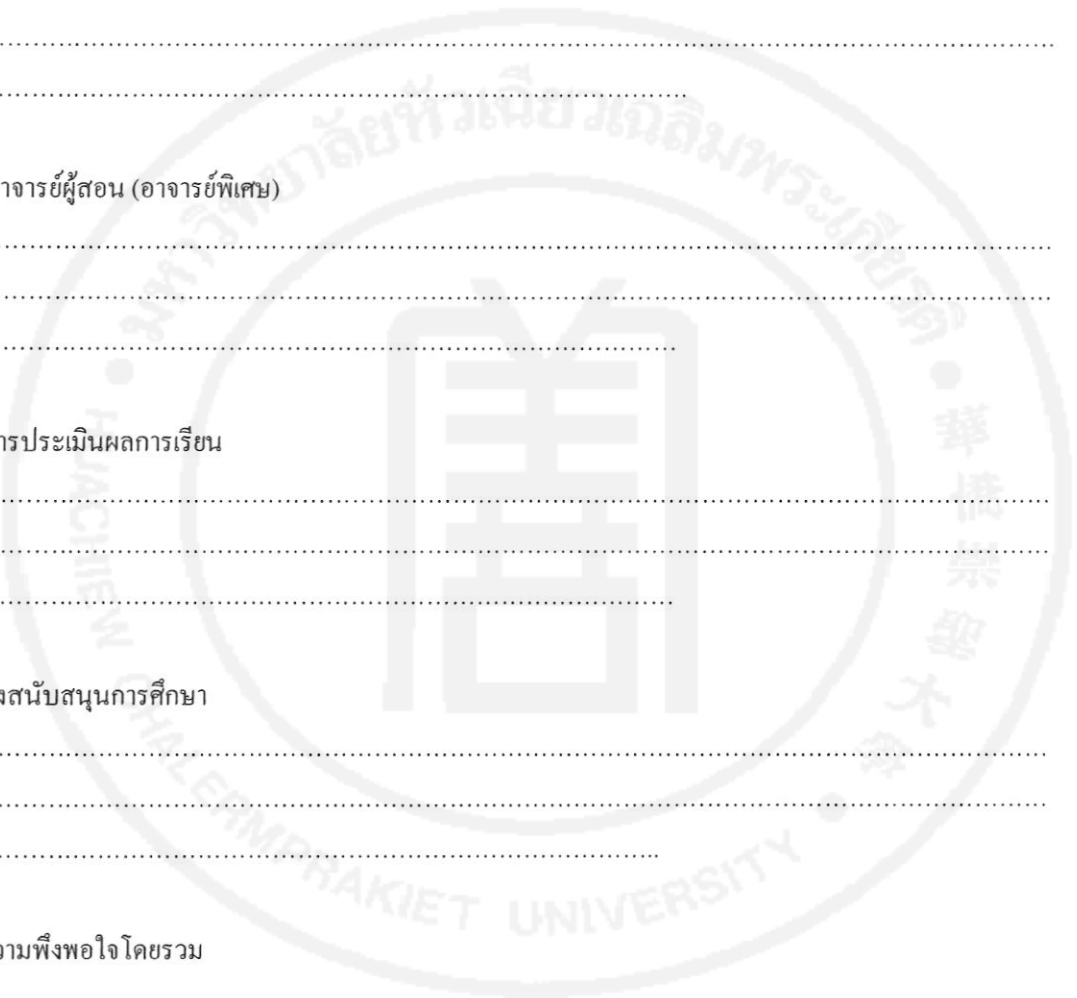
.....
.....
.....

6. สิ่งสนับสนุนการศึกษา

.....
.....
.....

7. ความพึงพอใจโดยรวม

.....
.....
.....

แบบสอบถามอาจารย์ทรงคุณวุฒิในและนอกสถาบัน (มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ)

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ฉบับปี พ.ศ. 2546

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (/) และกรอกข้อมูลของท่าน

- 1.1 เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
- 1.2 ระดับการศึกษา ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท
( ) ปริญญาเอก
- 1.3 ตำแหน่งทางวิชาการ _____
- 1.4 ประสบการณ์ที่ทำงานในสถาบัน _____ ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว พุทธศักราช 2546 (โปรดศึกษาจากเอกสารหลักสูตรฯที่แนบมานี้)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย มาก 3 คะแนน	เห็นด้วย ปานกลาง 2 คะแนน	เห็นด้วย น้อย 1 คะแนน	ไม่เห็นด้วย เลย 0 คะแนน
2.1.1 เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคง ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาในระดับปริญญาชั้นสูงต่อไป				
2.1.2 เพื่อให้บัณฑิตตระหนัก รับรู้ และอนุรักษ์ความเป็นไทย สังคม ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว				
2.1.3 เพื่อให้บัณฑิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เข้ากับการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของความเป็นไทยทั้งด้านจริยธรรม คุณธรรมและความมีมนุษยสัมพันธ์				
2.1.4 เพื่อให้บัณฑิตรู้จักพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างยั่งยืนทั้งในปัจจุบันและอนาคต				

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร/รายวิชา (โปรดศึกษาจากเอกสารหลักสูตรฯที่แนบมานี้)

จำนวนหน่วยกิตที่ต้องศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมาก 3 คะแนน	เห็นด้วย ปานกลาง 2 คะแนน	เห็นด้วย น้อย 1 คะแนน	ไม่เห็นด้วย เลย 0 คะแนน
2.2.1 ความเหมาะสมจำนวน 138 หน่วยกิตทั้งโครงสร้างหลักสูตร				
2.2.2 ความเหมาะสมจำนวน 30 หน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป				
2.2.3 ความเหมาะสมจำนวน 69 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาแกนและเอกบังคับ				
2.2.4 ความเหมาะสมจำนวน 9 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกเลือก				
2.2.5 ความเหมาะสมจำนวน 24 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกโท				
2.2.6 ความเหมาะสมจำนวน 6 หน่วยกิตของหมวดวิชาเลือกเสรี				

2.3 ความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ความคาดหวังของท่าน	เห็นด้วย มาก 3 คะแนน	เห็นด้วย ปานกลาง 2 คะแนน	เห็นด้วย ปานกลาง 2 คะแนน	ไม่เห็นด้วย เลย 0 คะแนน
การจัดการเรียนการสอนในแต่ละชั้นเรียนควรส่งเสริมสิ่งต่อไปนี้				
2.3.1 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี				
2.3.2 ให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่				
2.3.3 สร้างหรือบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ในแต่รายวิชา				
2.3.4 เน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ				
2.3.5 เน้นการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง				
2.3.6 เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในเชิงวิเคราะห์ คือ สามารถจำแนกความถูกต้อง และความเป็นไปได้ในเชิงวิชาการ				
2.3.7 เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในเชิงสังเคราะห์ คือ สามารถในการสร้างความรู้ใหม่จากเนื้อหาหรือทฤษฎีที่เรียน				
2.3.8 ส่งเสริมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม				

2.4 ความคาดหวังที่ท่านมีต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ข้อ	คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วย มาก 3 คะแนน	เห็นด้วย ปานกลาง 2 คะแนน	เห็นด้วย น้อย 1 คะแนน	ไม่เห็นด้วย เลย 0 คะแนน
2.4.1	มีหัวใจเป็นนักบริการที่ดีและรักอาชีพบริการ				
2.4.2	มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต อดทน				
2.4.3	มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ขณะปฏิบัติหน้าที่ในโรงแรมและบริษัทนำเที่ยวหรือ สายการบิน				
2.4.4	มีความรอบรู้ในวิชาชีพของตนเองอย่างลึกซึ้งทั้งทางด้านโรงแรมและการท่องเที่ยว				
2.4.5	มีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ				
2.4.6	มีปฏิภาณไหวพริบดี				
2.4.7	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี				
2.4.8	มีความคิดริเริ่มดี				
2.4.9	มีความประพฤติดี รู้จักวางตนและแต่งกายถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ				
2.4.10	มีความสามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามได้ในขณะเดียวกัน				
2.4.11	มีบุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย				
2.4.12	สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี				
2.4.13	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ				
2.4.14	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)				
2.4.15	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
2.4.16	ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข				

แบบสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว และการจัดการเรียนการสอน ของสาขาวิชาการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วัตถุประสงค์ แบบสอบถามนี้จัดทำเพื่อถามความคิดเห็นของบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพื่อนำผลไปใช้ในการประเมินหลักสูตรและใช้เป็นแนวทางสำหรับปรับปรุงหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติต่อไป

แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การประเมินผลการใช้หลักสูตร ตอนที่ 3 การแสดงความคิดเห็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1) ชื่อ-นามสกุลของบัณฑิต _____
ที่อยู่เลขที่ _____ ตรอก/ซอย _____ ถนน _____ ตำบล/แขวง _____
อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ _____
โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____ e-mail _____
- 2) ขณะนี้ท่าน ( ) ทำงานแล้ว ( ) ยังรอกงาน ( ) ศึกษาต่อ
( ) อื่นๆ.....
- 3) หน่วยงาน/ที่ทำงานของบัณฑิต (สำหรับบัณฑิตที่ทำงานแล้ว)
ชื่อองค์กร/หน่วยงาน.....
ที่อยู่เลขที่ _____ ตรอก/ซอย _____ ถนน _____ ตำบล/แขวง _____
อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ _____
โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____ e-mail _____

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว (พุทธศักราช 2546)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

1) แบบสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	1	2	3	4	5	
1.1 เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคง ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาในระดับปริญญาชั้นสูงต่อไป						....
1.2 เพื่อให้บัณฑิตตระหนัก รับผิดชอบ และอนุรักษ์ความเป็นไทย สังคม ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว						....
1.3 เพื่อให้บัณฑิตสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เข้ากับการ ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของ ความเป็นไทยทั้งด้านจริยธรรม คุณธรรมและความมีมนุษย สัมพันธ์						....
1.4 เพื่อให้บัณฑิตรู้จักพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ที่ เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างยั่งยืนทั้งใน ปัจจุบันและอนาคต						....

2) ความคิดเห็นของท่านต่อจำนวนหน่วยกิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว

2.1 โครงสร้างหลักสูตร

ความคิดเห็นของท่าน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
2.1 ความเหมาะสมจำนวน 138 หน่วยกิตทั้งโครงสร้างหลักสูตร					
2.2 ความเหมาะสมจำนวน 30 หน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป					
2.3 ความเหมาะสมจำนวน 69 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาแกนและเอก บัณฑิต					
2.4 ความเหมาะสมจำนวน 9 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกเลือก					
2.5 ความเหมาะสมจำนวน 24 หน่วยกิตของกลุ่มวิชาเอกโท					
2.6 ความเหมาะสมจำนวน 6 หน่วยกิตของหมวดวิชาเลือกเสรี					

2.2 จำนวนหน่วยกิตที่ท่านต้องการให้เพิ่มหรือลดทั้งโครงสร้างหลักสูตรและในแต่ละกลุ่มวิชา

จำนวนหน่วยกิต	จำนวนที่ต้องการเพิ่ม	จำนวนที่ต้องการลด
2.7 ทั้งโครงสร้างหลักสูตร		
2.8 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		
2.9 กลุ่มวิชาแกนและเอกบังคับ		
2.10 กลุ่มวิชาเอกเลือก		
2.11 กลุ่มวิชาเอกโท		
2.12 หมวดวิชาเลือกเสรี		

3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตร สาขาวิชาการท่องเที่ยว (พุทธศักราช 2546) และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1.	1. เนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาในหลักสูตรทันสมัย					
2.	เนื้อหาที่เรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เรียน					
3.	การจัดลำดับการเรียน (sequence) แต่ละวิชา ตั้งแต่ต้นจนจบ หลักสูตร มีความเหมาะสม					
4.	เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
5.	วิชาพื้นฐานปี1-2 มีเนื้อหาเหมาะสมและช่วยในการเรียน สาขาวิชาการท่องเที่ยว					
6.	เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร สอดคล้องกับการ ประกอบวิชาชีพ					
7.	เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร เพียงพอต่อการ ประกอบวิชาชีพเบื้องต้น					
8.	เนื้อหาภาคทฤษฎีที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการ ประกอบวิชาชีพ					
9.	วิชาปฏิบัติการทำให้เข้าใจทฤษฎีมากขึ้น					
10.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร สอดคล้องการ ประกอบวิชาชีพ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
	1. เนื้อหาวิชา (ต่อ)					
11.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ					
12.	เนื้อหาวิชาปฏิบัติการที่เรียนตลอดหลักสูตร มีประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ					
13.	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
14.	เนื้อหาการเรียนมีความเหมาะสมไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่นๆ					
	2. กระบวนการเรียนการสอน					
15.	กระบวนการเรียนการสอนทำให้ท่านมีโอกาสคิดและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
16.	มีการสอนแทรกจริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพในการเรียนการสอน					
17.	เนื้อหาภาคทฤษฎีเหมาะสมกับเวลาที่จัดบรรยาย					
18.	เวลาที่จัดไว้ในภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
19.	บรรยากาศในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียน					
20.	งาน/รายงานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสม					
21.	เอกสารประกอบการสอนมีความเหมาะสม					
22.	เอกสารประกอบการสอนทำให้เข้าการเรียนมากขึ้น					
23.	การจัดลำดับการเรียนวิชาต่างๆ ให้อยู่ในภาค/ปีการศึกษาที่เป็นอยู่มีความเหมาะสม					
24.	สื่อการสอนมีความทันสมัยและเนื้อหาครบถ้วนชัดเจน					
	3. อาจารย์ผู้สอน(อาจารย์ประจำ)					
25.	อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอ					
26.	อาจารย์ผู้สอนมีคุณสมบัติเหมาะสม					
27.	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอน					
28.	วิธีการสอนและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์มีความเหมาะสม					
29.	อาจารย์มีความสามารถในการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม ทำให้เข้าบทเรียนดีขึ้น					
30.	อาจารย์มีเวลาเพียงพอให้นักศึกษาในการให้คำปรึกษาในห้องเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
31.	ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงการนำความรู้ไปใช้ในอนาคตทั้งการเรียนวิชาต่อเนื่องและประกอบวิชาชีพ					
32.	ผู้สอนกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
33.	อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ) อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอ					
34.	อาจารย์ผู้สอนมีคุณสมบัติเหมาะสม					
35.	อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน					
36.	วิธีการสอนและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์มีความเหมาะสม					
37.	อาจารย์ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม ทำให้เข้าบทเรียนดีขึ้น					
38.	อาจารย์มีเวลาเพียงพอให้นักศึกษาในการให้คำปรึกษาในห้องเรียน					
39.	ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงการนำความรู้ไปใช้ในอนาคตทั้งการเรียนวิชาต่อเนื่องและประกอบวิชาชีพ					
40.	ผู้สอนกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
	4. การประเมินผลการเรียน					
41.	การประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน					
42.	การประเมินผลครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์ของการเรียน					
43.	วิธีการประเมินแต่ละวิชามีความเหมาะสม					
44.	ข้อสอบ/การวัดผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
45.	การกำหนดสัดส่วนคะแนนกับงานที่มอบหมายมีความเหมาะสม					
46.	มีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนน					
	สิ่งสนับสนุนการศึกษา					
	ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
47.	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีพอเพียง					
48.	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม					
49.	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว					
	ความพึงพอใจในการบริการของห้องสมุดและสื่อการศึกษา					
50.	ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่					
51.	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
52.	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ					
53.	ความเหมาะสมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์					
54.	ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์					
55.	เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับ ความต้องการของหลักสูตร					
56.	ความเหมาะสมของระยะเวลาให้บริการ					
57.	ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด					
58.	ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและห้องเรียน					
	ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้าน ความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ					
59.	ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน					
60.	ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน					
61.	ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน					
62.	ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย					
63.	ความพึงพอใจโดยรวม					
	ความพึงพอใจโดยรวมต่อเนื้อหาวิชาในหลักสูตร					
64.	ความพึงพอใจโดยรวมต่อกระบวนการเรียนการสอนทั้ง หลักสูตร					
65.	ความพึงพอใจโดยรวมต่ออาจารย์ผู้สอน					
66.	ความพึงพอใจโดยรวมต่อสิ่งสนับสนุนการศึกษา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว และกระบวนการจัดการเรียนการสอน (กรุณาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงต่อหลักสูตรฯ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนลงในช่องว่าง ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรต่อไปและขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ณ โอกาสนี้)

1. เนื้อหาวิชา

.....

.....

.....

.....

2. กระบวนการเรียนการสอน

.....

.....

.....

3. อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำ)

.....

.....

.....

4. อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์พิเศษ)

.....

.....

.....

5. การประเมินผลการเรียน

.....

.....

.....

6. สิ่งสนับสนุนการศึกษา

.....

.....

.....

7. ความพึงพอใจโดยรวม

.....

.....

.....

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกงานของท่านที่เป็นบัณฑิตจากคณะศิลปศาสตร์
สาขาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วัตถุประสงค์ แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อหลักสูตร
ศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาการท่องเที่ยวของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยการประเมิน
ทางอ้อม จากการทำงานของบัณฑิต ผลที่ได้จะนำไปใช้สำหรับปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการ
เรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ สาขาการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติต่อไป

คำชี้แจง : ทางสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ขอขอบพระคุณหน่วยงานองค์กรของท่านที่ให้ความกรุณารับนักศึกษาฝึกงานของมหาวิทยาลัยหัว
เฉียวเฉลิมพระเกียรติเข้าฝึกงานดังกล่าว ขณะนี้ทางสาขาวิชาการท่องเที่ยวได้ทำการประเมิน
หลักสูตร ใคร่ขอความกรุณาท่านในการตอบข้อมูลด้วยความเป็นจริง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ..... ตำแหน่ง.....
2. ชื่อสถานประกอบการ
.....
เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรสาร ..... e-mail .....
3. สถานที่ที่สามารถติดต่อได้สะดวกที่สุด .....
.....
โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... e-mail .....
4. ท่านเคยรับนักนักศึกษาฝึกงานหรือบัณฑิตของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เข้าร่วม
ทำงาน ปีไหนบ้าง..... เป็นจำนวน.....คน
5. ประเภทหน่วยงานหรือสถานประกอบการของท่าน

☐ ธุรกิจ MICE	☐ ธุรกิจโรงแรม
☐ งานธุรกิจทั่วไป	☐ ธุรกิจสายการบิน
☐ บริษัทนำเที่ยว	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ขนาดขององค์กรหรือธุรกิจของท่าน
- ( ) ขนาดเล็ก ( ) ขนาดกลาง
( ) ขนาดใหญ่ ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ)
7. ระยะเวลาที่ท่านได้รับบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวเข้าทำงาน
- ( ) 1 - 6 เดือน ( ) 7 - 12 เดือน
( ) 1 ปี - 2 ปี ( ) มากกว่า 2 ปี
8. ท่านรับบัณฑิตเข้าทำงานในหน่วยงานของท่าน ด้วยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) เป็นญาติ ( ) คนรู้จักแนะนำ
( ) ประกาศในหนังสือพิมพ์ ( ) ประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์
( ) ประกาศในสื่อมวลชนอื่น ๆ ( ) ประกาศในหน่วยงาน
( ) อินเทอร์เน็ต ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
9. ท่านต้องการให้บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว มีความรอบรู้ด้านใดเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) สนทนาภาษาอังกฤษ ( ) สนทนาภาษาจีน
( ) งานเลขานุการ ( ) จดบันทึก
( ) จดรายงานการประชุม ( ) สืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ
( ) ติดต่อประสานงาน ( ) ทำวิจัย
( ) ใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน ( ) ใช้คอมพิวเตอร์ภาษาจีน
( ) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....
10. ท่านคิดว่าการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวอยู่ในระดับใด
- ( ) ต่ำกว่าเกณฑ์ ( ) ปานกลาง
( ) ดี ( ) ดีมาก
11. ความเห็นเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานของบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยว
-
-

12. ลักษณะงานในสถานประกอบการที่บัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวทำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ประชาสัมพันธ์	☐ การใช้คอมพิวเตอร์
☐ มัคคุเทศก์	☐ พนักงานขาย
☐ ธุรกิจการบัญชี	☐ การเงิน
☐ ผู้ช่วยผู้บริหาร	☐ การฝึกอบรม(ฝ่ายจัดการทรัพยากรมนุษย์)
☐ การตลาด	☐ การจัดการ
☐ การเขียนบทความ ข่าวสาร	☐ เลขานุการ
☐ การแปลภาษาอังกฤษ	☐ พนักงานต้อนรับ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	

13. ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมสำหรับคณะศิลปศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาเอกการท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ควรเน้นการสอนภาษาอังกฤษ
- ควรสอนให้บัณฑิตมีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาการที่เรียนมากกว่านี้
- ควรให้บัณฑิตรู้จักขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของจีน
- ควรให้บัณฑิตรู้จักขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของชาวต่างชาติอื่น ๆ บ้าง
- ควรให้บัณฑิตวางตัวให้เหมาะสมกับหน้าที่การงาน
- อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

14. รายวิชาอะไรที่ท่านคิดว่า ตลาด หรือหน่วยงานของท่านต้องการ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ในฐานะที่ท่านเป็นหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษานี้มีคุณลักษณะต่อไปนี้น่ามากน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

2.1 คุณลักษณะ

ข้อ	คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1.	มีหัวใจเป็นนักบริการที่ดีและรักอาชีพบริการ					
2.	มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต อดทน					
3.	มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ขณะปฏิบัติหน้าที่ในโรงแรมและบริษัทนำเที่ยวหรือ สายการบิน					
4.	มีความรอบรู้ในวิชาชีพของตนเองอย่างลึกซึ้งทั้งทางด้านโรงแรมและการท่องเที่ยว					
5.	มีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ					
6.	มีปฏิภาณไหวพริบดี					
7.	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
8.	มีความคิดริเริ่มดี					
9.	มีความประพฤติดี รู้จักวางตนและแต่งกายถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ					
10.	มีความสามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามได้ในขณะเดียวกัน					
11.	มีบุคลิกภาพดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย					
12.	สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี					
13.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)					
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุข					

